

MILY (6221) *ai*

miły (6180), **mięły** (41); *mięły Calep* (15); *miły : mięły LibLeg* (28:3), *KrowObr* (43:3), *KwiatKsiąż* (12:4), *WerGość* (35:1), *PaprUp* (2:14), *GórnTroas* (16:1).

miły (6073), **mił** (148).

mięły w N sg m odmiany niezłożonej e pochylone; formy złożone z tekstów nie oznaczających é.

comp i sup (101 + 780) -milszy (523), (na(j))milejszy (358); *comp* milszy (101); *sup* -milszy (422), -milejszy (358); -milszy *BierRaj*, *BierEz*, *TarDuch*, *LubPs* (3), *RejFig* (2), *RejZwierz* (3), *OrzRozm*, *Mącz* (5), *Prot*, *LeovPrzep*, *GórnDworz* (2), *RejPosWiecz*², *HistLan* (4), *BudNT* (9), *ModrzBaz*, *SkarJedn* (2), *KochPs*, *WerGość* (7), *WerKaz*, *WisznTr*, *BielSen*, *BielSjem*, *KochPieś*, *PudlFr*, *ZawJeft* (3), *GrochKal* (2), *KochFrag*, *LatHar* (27), *KołąkCath*, *SiebRozmyśl* (86), *SkarKaz* (18), *CzahTr*, *GosłCast* (5), *SkorWinsz* (2), *SapEpit*, *ZbylPrzyg* (5); -milejszy *MetrKor*, *LibLeg*, *PowUrb*, *OpecŻywSandP*, *March*², *WróbŻółt*, *RejPs*, *RejRozpr*, *RejJóz* (11), *SeklKat*, *RejRozm*, *RejKup*, *MurzHist* (7), *MurzNT*, *KromRozm II*, *KromRozm III*, *OrzList*, *BielKronCies*, *KwiatKsiąż* (4), *OrzQuin*, *WujJud* (2), *KarnNap* (6), *CzechEpPORz* (2), *NiemObr*; -milszy : -milejszy *OpecŻyw* (17:78), *PatKaz II* (7:7), *PatKaz III* (4:1), *HistAl* (4:4), *RejWiz* (5:1), *Leop* (6:5), *BibRadz* (8:5), *BielKron* (4:5), *RejAp* (2:3), *HistRzym* (4:58), *RejPos* (4:37), *GrzegŚm* (3:1), *KuczbKat* (4:1), *RejZwierc* (5:3), *BudBib* (1:1), *BiałKaz* (2:1), *CzechRozm* (8:40), *SkarŻyw* (38:4), *KochTr* (9:1), *MWilcHist* (5:1), *CzechEp* (2:20), *ArtKanc* (6:5), *WujNT* (24:20), *WysKaz* (7:1), *SarnStat* (17:1), *CiekPotr* (2:1), *PaxLiz* (6:2), *SkarKazSej* (14:1); ~ -ejszy (88), -éjszy (1), -(e)jszy (269); -ejszy : -éjszy *OpecŻyw* (77:1). *sup* *nã-* (768), *nãj-* (12); *nãj-* *MetrKor*, *GórnDworz* (2); *nã-* : *nãj-* *PatKaz II* (13:1), *Mącz* (1:4), *HistRzym* (61:1), *RejPos* (40:1), *GrzegŚm* (3:1), *SkorWinsz* (1:1); ~ *nã-* (709), *na-* (20), *n(a)-* (39); *na-* *MurzNT*; *nã-*: *na-* *OpecŻyw* (74:4), *MurzHist* (4:3), *KwiatKsiąż* (3:1), *RejPos* (33:3), *CzechRozm* (39:1), *SkarJedn* (1:1), *SkarŻyw* (39:3), *ZawJeft* (2:1), *SiebRozmyśl* (85:1), *PaxLiz* (7:1); *nãj-* (10), *n(a)j-* (2).

sg m N *miły*, *milszy*, *nãmilszy* (642), *mił* (24); ~ (*attrib*) *miły* (613); ~ (*praed*) *miły* (29), *mił* (24); *miły OpecŻyw*, *OpecŻywList*, *FalZioł*, *BielŻyw*, *Leop*, *KwiatKsiąż*, *Mącz* (2), *GórnDworz*, *ModrzBaz*, *SkarŻyw* (4), *KochFr*, *ReszPrz* (2), *KochTarn*, *KochWr*, *WujNT*, *SarnStat* (2), *SkarKaz*, *GosłCast*; *mił BierEz* (2), *WróbŻółtGlab*, *HistAl*, *BielKom*, *BielKron*, *MączKoch*, *OrzQuin*, *PaprPan*, *KochPs* (2), *KochSob*, *ArtKanc* (2), *KochFrag*; *miły : mił OrzRozm* (1:1), *HistRzym* (1:5), *GórnTroas* (2:2), *LatHar* (1:1). $\diamond$ *G* *miłégo*, *milszégó*, *nãmilszégó* (400); -égo (159), -ego (23), -(e)go (218); -ego *MurzHist* (3); -égo : -ego *OpecŻyw* (105:12), *OpecŻywList* (5:2), *OpecŻywSandR* (21:6). $\diamond$ *D* *miłemu*, *nãmilszemu* (119); -ému (32), -emu (9), -(e)mu (78); -ému: -emu *OpecŻyw* (27:9). $\diamond$ *A m pers* *miłégo*, *nãmilszégó* (267), *miły* (11) [tylko w skostniałych wyrażeniach przyimkowych typu: *prze miły Bog*]. *subst* *miły*, *milszy* (16). $\diamond$ *I* *miłym*, *milszym*, *nãmilejszym* (94), *mił(e)m*, *milsz(e)m*, *najmilsz(e)m* (4); -(e)m *PatKaz I*, *PatKaz II*, *RejPs*; -ym : -(e)m *RejZwierc* (3:1). $\diamond$ *L* *miłym*, *milszym*, *nãmilszym* (43), *miłem* (9); -em *PatKaz II* (4), *MurzNT* (2), *RejZwierc*, *ModrzBazBud*; -ym: -em *OpecŻyw* (7:1); ~ -em (2), -ęm (1), -(e)m (6); -em *OpecŻyw*; -em : -ęm *MurzNT* (1:1). $\diamond$ *V* *miły*, *nãmilszy* (2587). $\diamond$ *f N* *miłã*, *nãmilszã* (159), *miła* (38), *mił(a)*, *milsz(a)* (81); ~ (*attrib*) -ã (111), -a (4), -(a) (71); -ã : -a *Mącz* (8:1), *SkarŻyw* (4:2), *SkarKazSej* (4:1); ~ (*praed*) -ã (48), -a (34), -(a)

(10); -ã *OpecŻyw* (2), *LubPs*, *RejFig* (2), *RejZwierz*, *GórnDworz*, *RejPos* (3), *BiałKat*, *ModrzBaz* (2), *SkarJedn* (3), *KochTr*, *KochMRot* (2), *ReszPrz* (2), *WisznTr*, *KochPieś*, *PudłFr*, *ArtKanc*, *Phil*, *WujNT*, *SarnStat* (2), *KlonKr*, *SkarKaz* (4), *GosłCast*, *KlonWor*, *SzarzRyt*; -a *BierEz*, *MurzNT*, *BielKom*, *RejWiz*, *KochZuz*, *PaprPan* (3), *KochMuza*, *KochSob* (4), *GrabowSet*, *GrabPospR*, *PudłDydo*; -å : -a *Leop* (1:1), *Mącz* (2:1), *Prot* (1:3), *HistRzym* (1:5), *SkarŻyw* (3:2), *ZawJeft* (1:3), *GórnTroas* (1:2), *CzahTr* (1:1). ◇ *G* miłéj, milszój, nãmilszój (146), miłé *OpecŻyw* (18); ~ -éj (12), -ej (1), -(e)j (133); -éj : -ej *KochTr* (2:1). ◇ *D* miłéj, nãmilszój (41), miłé, nãmilsze *OpecŻyw* (22); ~ -éj (4), -(e)j (37); -é : -e *OpecŻyw* (21:1). ◇ *A* miłą, milszą, nãmilszą (104). ◇ *I* miłą, nãmilszą (41). ◇ *L* mił(e)j (44). ◇ *V* miłå, nãmilszå (258), miłå, nãmilszå (10), mił(a), nãmilsz(a) (65); -å : -a *OpecŻyw* (54:3), *RejWiz* (9:1), *Leop* (1:1), *RejZwierz* (11:1), *Mącz* (1:1), *BielSat* (7:1), *SkarŻyw* (11:2). ◇ *n N* miłé, milszój, nãmilszój (71), miłó (75); ~ (*attrib*) -é (42); (*praed*) -o (75), -é (29); -o *LibLeg*, *OpecŻyw*, *TarDuch*, *BielŻyw* (2), *GlabGad*, *WróbŻołt*, *RejJóz*, *SeklKat* (2), *HistAl*, *MrowPieś*, *GliczKsiąż*, *LubPs*, *RejWiz* (2), *RejZwierz* (2), *BielKron*, *KochSat* (2), *RejPos* (2), *RejZwierc* (14), *WujJud* (2), *PaprPan*, *KochPs*, *KochFr* (2), *WisznTr*, *KochPieś*, *KochSob*, *PudłFr* (3), *ZawJeft*, *GrabowSet* (5); -é *PatKaz III*, *MurzHist*, *MurzNT*, *KrowObr* (2), *RejAp*, *SkarJedn*, *CzechEp*, *CzechEpPORz*, *Phil* (2), *WujNT* (5), *KmitaSpit*; -o : -é *SarnUzn* (1:1), *GórnDworz* (8:2), *HistRzym* (3:1), *SkarŻyw* (2:1), *KochMRot* (1:1), *ArtKanc* (2:1), *GórnTroas* (1:1), *LatHar* (1:3), *SkarKaz* (1:1); ~ -é (11), -e (1), -(e) (59); -é : -e *OpecŻyw* (5:1). ◇ *G* miłégo, milszójgo, nãmilszójgo (60); -égo (7), -ego (1) *OpecŻyw*, -(e)go (52). ◇ *A* miłé, milszój, nãmilszój (36); -é (11), -(e) (25). ◇ *I* miłým (9). ◇ *L* miłým (5), miłém (1) *MurzHist*. ◇ *V* miłé, nãmilszój (36); -é (10), -e *BiałKat* (2), -(e) (24). ◇ *pl N m pers* mili, nãmilszy (70). *subst m i n* miłé, milszój, nãmilszój (29); -é (3), -(e) (26). *f* miłé, nãmilszój (20), miły (1); ~ (*attrib*) -é (9); ~ (*praed*) miłé (11), miły (1) *PaprPan* Ov; ~ -é (2), -(e) (18). ◇ *G* miłych, nãmilszych (85). ◇ *D* miłým, nãmilszym (20), miłém (5) *LibLeg*, *RejKup*, *MurzHist*, *GliczKsiąż*, *ModrzBaz*; -em (1), -(e)m (4). ◇ *A m pers* miłé, nãmilszój (21), miłych (1) *WujJud*; -é (2), -(e) (19). *subst* miłé, milszój, nãmilszój (26); -é (5), -(e) (21). ◇ *I m* miłemi, nãmilsz(e)mi (13), miłými, nãmilejszymi (8); -émi *Mącz*, *RejPos*, *RejZwierc* (5), *KochJez*, *ArtKanc*, *KołakCath*, *SarnStat*; -ymi *RejWiz*, *BiałKaz*, *LatHar*, *WujNT* (2); -émi : -ymi *BibRadz* (1:1), *SkarŻyw* (1:2); ~ -émi (2), -(e)mi (11). *f* mił(e)mi (4). *n* miłými (2) *BierRozm*, *CzechRozm*, mił(e)mi (1) *FalZioł*. ◇ *L* miłych, nãmilszych (11). ◇ *V m pers* mili, nãmilszy (306). *subst* miłé, nãmilszój (62); -é (8), -(e) (54).

Składnia comp: *milszy (a)niż(li)* (24), *milszy jak(o)* (9), *milszy nad kogo a. co* (24), *milszy (o)krom kogo* (2), *milszy od kogo* (1), *milszy przed kim* (1). *Składnia sup*: *nãmilszy z kogo [w tym: ze wszech (5)]* (6), *namilszy nad co* (1), *namilszy po kim* (1).

Sł stp, *Cn* notuje, *Linde XVI – XVIII w.*

1. *Drogi, kochany, wybrany, ulubiony, godny miłości; czcigodny, zacny; cenny, dobry; (czasem tylko jako konwencjonalny epitet); carus* *HistAl*, *Mącz*, *Vulg*, *PolAnt*, *Calag*, *Calep*, *JanStat*, *JanPrzyw*, *Cn*; *dulcis* *HistAl*, *Mącz*, *Cn* (5793) :

a. *O osobach (ludziach, Bogu, antropomorfizowanych postaciach itp.); dilectus* *BartBydg*, *HistAl*, *Vulg*, *PolAnt*, *Calag*, *JanStat*, *JanPrzyw*; *intimus*, *lepidus* *Mącz*, *Calep*; *mellitus* *Mącz*, *Cn*; *praecarus* *JanStat*, *clemens*, *comis*, *mitis*, *placidus* *Mącz*; *benevolus* *PolAnt*; *peramans* *Calep* [w tym: *sup* (746),

comp (20)] (5523) : *LibLeg* 4/26, 7/8, 8/25v, 132, 160v (17); A o ktore [*dziecko*] nic niedbála/
Potym zá namilže miála. *BierEz* M; częřtokrotz fie zafie ogládál/ bo matkę fwą miłą barzo milował
OpecŻyw 88v; O námileyfły lánie [...] powiedz mi gdzie iest mój fyn wybrany/ ij twoy miřtrz miły.
OpecŻyw 109v; Powiedz to człowiecze duffi fwé/ oblubienicy mé milé *OpecŻyw* 141, 5, 7, 10v, 13v,
15v (103); *OpecŻywSandR nlb* 3v [2 r.]; *MetrKor* 38/500; *PatKaz I* 13v, 18v; yufz tu chcą pyfacz
O nayczyřthřzem począczyu tey myley panny *PatKaz II* 65v, 21, 21v [2 r.], 22 [2 r.], 22v [4 r.], 24
(159); Myła matuchna mylego pana yezufa krom naruffeny ařz do řzmyerczy/ ku dobrym uczynkom
przyřtauala *PatKaz III* 151, 90v, 91, 107, 128; *TarDuch* C6; A zwałfzcza iż moy miły Florian řwoiego
wielkiego nakładu [...] nie litował *FalZioł* +2, +2; *BierRozm* 7; *KlerWes* Av [3 r.], A2; *RejŁas w.* 56;
RejPs 39v, 150v; Bo náfły mili przodkowie Snadz niewřfytkich mieli w głowie Gdy fie wtę niewołą
wdáli *RejRozpr* C2, K2v; *LibMal* 1544/83v, 84v [2 r.], 89 [4 r.], 1549/149; *RejJóz* B5, B5v, K, L8,
M5v (14); *SeklKat* E; *RejKup* p3, v4v; Dariufowi namilřzemu finowi [*dulcissimo filio*; naszlothszemu
szynowy *HistAl* 1510 193] řwemu Rodogá mathká wefele opowiada. *HistAl* E8, G4v; *MurzHist* K4,
M4v, N, O2v, Vv; *MurzNT* 87v; *Diar* 49; *BielKom* B3, C4, D4v, D5v, E6v (11); *GliczKsiqřz* Dv; *LubPs*
S5v, cc3v, dd2v, dd4; *KrowObr* A3v, 167v, 178, 215v; *RejWiz* A8v, 45, 146v, 148; *Leop Sap* 4/10,
1.Tim 1/2; *OrzList* h3v, i2v; *RejZwierz* 7; *BibRadz* *3, *Esth* 16/21[15], *Act* 15/25, *Eph* 5/1; ktory
obyczay mowy *HOMERUS* nářz miły w Menelaufie řwym *libro Ilyados III* bárzo chwali. *OrzRozm* Q3v,
D3v, D4, E, Ev, M2 (10); *BielKron* 258, 298, 318, 402v, 407 (7); Fidus, Wierny/ Pewny [...] Fidissima
coniunx, Myła żoná *Mqcz* 126a, 45a, 214a, 299b; *OrzQuin* C2v, G4v, R2v, R3, X4v; *SarnUzn* C3v;
RejAp AA2, 155v, 197, 198; *GórnDworz* M2; *HistRzym* 17, 18v, 26v [2 r.], 86v, 101v (10); *RejPos*
4, 12, 42v, 58, 63 (17); *BielSat* C3, D2v, G2, H2, L3v, L4v; *GrzegŚm* 51, 55, 65; *HistLan* A3, A4v,
Bv, B2v, Cv (9); *KuczbKat* 205, 305, 360 [2 r.], 380; Ale toby iefzcie nic/ ále Polak miły/ Nadobnie
cnotą pachnie lepiej niż kto iny. *RejZwierc* 241, 26, 87v, 88v, 90v [2 r.], 126v (13); *KochMon* 30;
To też y Lutrá řlugę Bożego/ á Proroká y miřtrzá wářzego miłego [...] y Kálwiná odrzućić muřćie.
WujJud 64v, A4, 76v; *BudBib Iudith* 9/3; *WierKróc* A3, A4; *BiałKaz* D2, D2v [2 r.]; *BudNT przedm*
d3, *Mar* 12/6, *Eph* 5/2[1], 6/21, *Tit* 1/4, 2.*Petr* 3/15; idąc zá Chriřtufem/ nie tylko swiát wřzytek/
ále też y namilřze rodzice/ żonę/ dźiatki/ bráćią/ řiořtry/ opuřćić *CzechRozm* 227, A8v, 24, 65,
113v, 190v (11); *PaprPan* A4, Ff3v, Gg2v, Hh4, Hh4v; *KarnNap* D3, F; *ModrzBazBud* ¶6v; O by ták
do tego [*zjednoczenia*] Ruř miła iáko do kácerřtwa czáľow dziliefyfzych řkľonna bylá. *SkarJedn* 382,
269, 294, 389; *KochDryas* A2; *KochOdpr* Bv; *Calag* 335b; *KochPs* 68, 114, 190; *SkarŻyw* 2, 13, 15,
16 [2 r.], 51 (55); á wierz niewąřpliwie/ Ze twoiá namileyřza Orřzuleczká żywie. *KochTr* 21, 2, 5, 6 [2
r.], 7, 8 (10); *MWilkHist* F4v, G3v; nieprzyřtoynie byl z Swiátá Kieřřtut miły ták gwałtowną řmierćią
zgłádzony. *StryKron* 467, 279; *CzechEp* *2v, 22, 31, 164, 197 (7); *KochJez* B2v; *NiemObr* 11, 96,
100; *KochEpit* A3v; *KochFr* 51, 86; *KochDz* 109; *KochMRot* C2; *WerGořc* 209 [2 r.], 222, 238, 262,
267; Co też nie bez przycřyny oni mili Prorocy řtárego zakonu w czyřřořći řię byli bárzo zákoćáli
WerKaz 293, 267, 287, 297; *WisznTr* 6, 12; *BielSen* 11, 13, 14; *BielSjem* 4, 26, 28; gdy [*orlica*] do
miřyich dzieći Z obľowem leći. *KochPieř* 32, 39; *PudľFr* 5; Wzdaymyř wřzyřcy chwałę iemu [*Synowi*
Bożemu] [...] Oycu ták dobrotliwemu/ miľemu Duchu řwiętemu. *ArtKanc* E4v, C14, D11v, D13
[2 r.], D13v, F15v (9); *BielRozm* 27; *ZawJeřt* 32, 35, 38, 43; *Calep* 556b; *GrochKal* 8, 10; *Phil* N2;

GórnTroas 16 [2 r.], 39, 41, 48; *GrabowSet* A3, C3; W Iákiéy tesknicy domá pozostály/ Wygláda oycá miłégo/ fyn máły *KochFrag* 28; *OrzJan* 5; *LatHar* 29/ 80, 147, 203, 222 (16); *KolakCath* A3v, Bv, B2 [2 r.], B3, C, C2 [2 r.]; *RybGęśli* B4v; Pozdrawia was Lukałz lekarz miły [*medicus carissimus*]/ y Demás. *WujNT Col* 4/14, *Mar* 12/6, *Luc* 20/13, *Act* 15/25, *Rom* 16/12, 1.*Cor* 4/14 (18); Dla tego namilfzy z vczniow Páńfkich Ian ś. woła/ mowiąc *WysKaz* 2,)?(3; *SarnStat* 9, 10, 183, 249, 882 (16); tám Symeon miły/ Którego poćiechy/ o pánie/ wielkie były: Błogofławiąc/ wziął Paná/ y rzekł *SiebRozmyśl* Gv, Ev, E2, G2, K2, L, L2v; *WitosłLut* A4; Rownie ták iáko czyni Gołpodarz więc miły/ Aby profá álbo bru wroble mu nie piły. *KmitaSpit* A2v; gdy mu [*Abrahamowi*] Pan Bog fyná ták miłégo y iedynego Izááká brał *SkarKaz* 45a, 6b, 45a, 120b, 161a, 162b (11); á o obronie kráíow Ruskich/ y miłey támeeczney bráćiey náłzey/ ferdecznie y pilnie rádzili. *VotSzl* B2v, A4v, B3, C3v; *CiekPotr* 11; *GosłCast* 36; *PaxLiz* B2, C2v, D4v; *SkarKazSej* 673a, 665b, 666a, b, 667a, b (10); *SapEpit* A2v; Widziałem/ pry/ pod láfem miłą Mátkę Bożą. *KlonWor* 46, 49, 53, 65; *PudłDydo* B4v; *ZbylPrzyg* B3.

miły komu (181): *OpecŻyw* I60v; *FalZioł* IV 56a; *SeklWyzn* b3; *LibLeg* 11/154; *GliczKsiqż* C2; *Mącz* 121d; *OrzQuin* Y3v; *RejPos* 106; *KarnNap* A2; *SkarJedn* 134; ábysmy ták miłowáli przyiaćioły nam miłe/ iákoby miłość oná woley Bożej nieprzeszkadzála. *SkarŻyw* 598; Ty/ z wżelkiey doległości/ Możelz/ lud tobie miły/ Wyrwać *GrabowSet* H2; *KolakCath* A3v; *WujNT Rom* 16/8; *WysKaz* 41; odbiegáiąc łobie miłych domownikow [...] milšzego łobie máiąc Bogá w ćiele ziawionego *SkarKaz* 519a, 519a. Cf »(być) miły [komu]«, »miły Bogu«, »szczerze nam miły«, »wierny nam miły«.

miły, milszy, namilszy nad kogo, co (2:1:3): Nád przyrodzone ząwżdy oycu fyn mił. *BielKom* C4; *KarnNap* A2; A nád inne miłe człeku rzeczy/ namilšza ielst oyczyzná/ narod/ y dom/ y powinni *SkarŻyw* [282]; *KolakCath* C; *GosłCast* 45; Przepuść też y mnie łmutney/ co cię ták miłuię/ Ze nád cię nie milšzego ná łwiece nie czuię. *PudłDydo* B4v.

miły między kim (1): coś przedtym był miły między wżytkimi/ Teraz zás násprošnieyfzy łługámi moimi *GosłCast* 67.

Ze zdaniem okolicznikowym stopnia [w tym z zapowiednikiem: tak (3); iż(e) (2), że (1)] (3): *FalZioł* IV 56a; wyznawa Chriřtá Páná/ byđz człowiekiem dobrim/ Świętym/ á zátym ták Pánu Bogu miłym/ że oco by iedno iego prošł/ wżyřtkoby otrzymał *BiałKaz* D, C4v.

W połączeniach szeregowych (24): *OpecŻywList* Cv; á kto gi [*szafir*] nofi/ czyni go łpokoinym/ miłym/ nabożnym/ y miłóciwym *FalZioł* IV 57c, V 51; *SeklWyzn* b3; *LibLeg* 11/168v; A ielst [*król*] człowiek ielzczę młody/ Ktemu nadobney vrody/ Wdzyęczny miły bogoboyny/ Swoim łlužebnikom hoyny *BielKom* A3; *BielKron* 265v; *Mącz* 56d, 61b, 121d, 172b, 189b (7); *RejPos* 106; *RejZwierc* 102v; *BiałKaz* C4v; *CzechRozm* 103v; *ReszPrz* 67, 103; *WerKaz* 283; *ArtKanc* P20v; *WysKaz* 41; *GosłCast* 73.

W przeciwstawieniach: »miły ... nasprošniejszy, niewdzięczny, przekłety a odrzucony, zły« (4): *RejPos* 106; *ArtKanc* K11; A gdy iuż ná wyniołfey przyřzedł wiěřch mogliy Pirrhus/ gdzie oyciec leży/ wřzem zły/ iemu miły *GórnTroas* 74; *GosłCast* 67.

W porównaniach (4): *BibRadz Deut* 13/6; iżz praw przed Bogiem/ y iemu miły iáko fyn iáki był *SkarŻyw* 260; bo v takich áni zóná/ áni dzieći/ áni oyczyzná/ y Bóg podobno nie ieft ták miły/ iáko ieft złoto. *KochWr* 34; Iáko łáfkáwe beŕtye/ báránki/ konie/ pieŕki/ kotki/ káždy rad widzi: ták człowiek áichy káždemu miły ieft. *SkarKaz* 638a.

W charakterystycznych połączeniach: *miły(-a, -e) brat* (50), *cor(k)a* (9), *dziatki* (15), *dzieci* (4), *dziecię* (10), *małżonek* (4), *małżonka* (5), *matka* (91), *mąż* (6), *oblubienica* (6), *o(j)ciec* (62), *Panna* (*Maryja*) (156), *potomstwo* (6), *przodek* (8), *przyjaciel* (50), *rodzice* (12), *siostra* (6), *towarzysz* (16), *żona* (6); *tak miły* (24), *barzo* (17), *wielmi* (*a, wielce*) (4); *miły + n-prop* (35), *dem. hipokor.* (58).

Fraza: »jako [komu] (Pan) Bog (jest) mił« (2): *OrzRozm R*; Mówię teraz ták przed wámi/ iáko mi Pan Bóg ieft mił *OrzQuin* G2v.

Zwroty: »być [u kogo] miły, namilszy; [u kogo] nie ma (*a. jest*) nic milszego jako [kto]« [szyk zmienny] (2:2;2): *Mącz* 321d; iż v niego [Boga] ten łtan zázwdy namilŕzy á nawdzyęcznieyŕzy bywał *RejPos* 342v, 187v; A iżz v rodzicow nic nie máłz milszego iáko dzieći *SkarŻyw* 162; *KochFr* 122; *KochWr* 34.

»(być) [komu] miły, milszy, namilszy« [*w tym: miły Bogu* (14), *Bogu i ludziom* (2), *każdemu* (3), *wszem* (*a. wszystkim* (*ludziom*)) (4)] = *carus a. dilectus alicui HistAl, Mącz, Vulg, PolAnt* [szyk zmienny] (58:8:6): *BierEz* K4v, P2; *OpecŻyw* 4v, 6v, 182v; *PatKaz III* 87v, 128v, 148; *FalZioł V* 51; *BielŻyw* 25; *WróbŻółtGlab* A4v; *RejKup* n7; gdybych był mił Alexandrowi [*quod carus si fuisset Alexandro*; yesthlybych ya był wdzaczny alexandrowy *HistAl* 1510 484] thediby mię iŕcie famego w ręce twoie nie podał *HistAl* L8v; *BielKom* C4, G6; Gdyż tedy ták wielce roŕkofuye łie w dzyathkách/ y bárzo mu miłe łá *GliczKsiąż* D7; *LubPs* Gv; *BibRadz Deut* 13/6, 2.*Esdr* 13/26, *Matth* 18 arg, 1.*Thess* 2/8; *BielKron* 133v; *KwiatKsiąż* K3; Pamphilus, Który wźzem miły yeft/ ná którego wźilcy łáskáwi. *Mącz* [274]c, 249c; á ieden był łprawiedliwy y bogoboyny/ drugi był łákomy á bogáty/ ktory zázwdy chćiał więcey być mił łwiatu niźli bogu. *HistRzym* 73v, 14v, 33v, 47v, 82v; *RejPos* 256v; *HistLan* A3; Nie frasuj mie, żebych cie zász nie zaniiedbała. A tybyś mi tak wzmierzła, jakoś dziś jest miła *KochMon* 33; Wáznieyŕzyć Moŕkiewłkiemu bieglý chłop Rycerŕki/ Milŕzy mu niź wykrętátz co vmie práktiki. *WierKróc* B2v; Gdyż ten co był od niego ku myłli wam nie był/ Obyerayciełz macie w czym ktory wam będzye mił. *PaprPan* Ffv, O2v; *SkarŻyw* 260, 331, 478; *CzechEp* 258; *KochMRot* C2v; *ReszPrz* 23, 36; *WisznTr* 19; *KochPieś* 16; *KochSob* 58, 60, 68, 69; (*nagł*) *Do Fránciŕzká Máslowŕkiego*. (-) WIém to/ iż mię miłuełz: ácz nie czuię w łobie Téy godnoŕci/ przeczbych miał ták miłym być tobie. *PudłFr* 16; *ArtKanc* K5, K7, K11, O16, Q5v; *GrochKal* 5; *GórnTroas* 46, 74; *KochFrag* 25; *LatHar* 113, 203; Zadne łtworzenie nie ma nam ták być miłe/ ktoregobyłmy łię zaprzec y w nienawiŕci mieć nie mieli; iełli nam ieft ná przekázie do Chriŕtułá *WujNT* 256, 299 marg, *Rom* 16/5, 9, 1.*Thess* 2/8, k. Aaaaaa3v; y innych wiele z Rycérztwá nam miłych [*nostris dilectis JanStat* 246]. *SarnStat* 899, 888; *SkarKaz* 638a; *GosłCast* 30; *SzarzRyt* A4.

Wyrażenia: »miły (Pan) Bog« [*w tym: dla miłego Boga* (5), *prze miły (Pan) Bog* (12), *prze miłego Boga* (3), *z miłym Bogiem* (3); *da(j)* (*a. zdarz*) (*to*) *miły (Pan) Bog* (3), *wie(sz)* (*to*) *miły Pan Bog* (3)] [szyk 179 : 17] (196): *PowUrb* +, +v; *OpecŻyw* 2, 3, 6 [2 r.], 7, 13 [2 r.] (47); *PatKaz I* 5v [2 r.], 15v; *PatKaz II* 46v, 63, 64v; *PatKaz III* 148, 149v [2 r.], 150; *FalZioł V* 66, 90v; *KłosAlg*

D2; *KlerWes* Av [2 r.]; *LibLeg* 6/77v, 158v, 8/132v, 10/62v; *March*³ V5; Wy kroleŧwa tego ŧwiata ŧpiewaycie miłemu bogu [*cantate Deo*] *WróbŻołt* 67/33, C6, 10/2, 31/10, 11, 34/9, 46/2 (9); *RejPs* Ff5v; *LibMal* 1544/86, 1549/148v, 1554/192v; *LudWieś* A2v, A3, A4; Nie day tego miły Bog aby to być miało *RejJóz* N5v, B3v, P, P3v; *MurzNT* 51; *Diar* 20, 33, 34, 53, 76 (12); *GliczKsiąż* C7; ony dáry Duchá ŧwiętego/ to iełt/ mocna wiára/ boiaźn y miłość miłego Bogá. *LubPs* A3, I4v, cc3v; *RejWiz* 156v; A ták gdyż wam nie krzywdá/ idźciełz z miłem Bogiem *RejFig* Ccv, Aa8, Dd; *RejZwierz* 9; *Obsecro* to quid agimus? Przemily pán Bóg coź chcemy s tym dáley począć? *Mącz* 363d; *OrzQuin* Aa5v; Trzeći ŧie ze Pfy włocy cály dzień po Borze/ W ten čás wie miły pan Bog iáki rżád we Dworze. *Prot* C4v; *LeovPrzep* F4v; *RejAp* 57v; *RejPos* 57v, 68, 133v, 159v, 253 (9); *GrzegŚm* 6, 44, 49, 67; Krołu dla miłego Bogá miey ŧie ná pieczy *RejZwierz* 50; ále owo ŧłowko Bog miły záplác/ wielka tho nagrodá *RejZwierz* 95, 26v, 152 [2 r.], 191v; *WujJud* A2, A7, 50, 76v, 77, 126v; *WujJudConf* 104v, 110, 179v; *RejPosRozpr* b3v, b4v, [e2], c3, [c4] [2 r.], [c4]v; Stądci mory/ powodzi/ głody/ miecz nieprzyacielŧki/ y ine káźni miłego Bogá przypadáią *RejPosWstaw* [41³]v, [21²], [21²]v, 22, [41²]v, [41³]v (8); *BiałKaz* C2, 112, H3v, H4, Kv, L4; *KarnNap* A2, E; *NiemObr* 12, 16, 73; *ReszPrz* 97; Bráctwo teź iełt iedno/ ktore domy máią po temu/ w ktorých wdowy vbogie prze miły Bog w dołtátku chowáią *ReszHoz* 131; Ba prze miłego Bogá/ nie tych ci to tylko grzech/ ktorzy takie ŧwiádky wiódá *GórnRozm* G3v, C2v, D3, G4; *Paprup* L2v; *ActReg* 14, 133; *WujNT* 396, 560; *SarnStat* 1019; *VotSzl* A2v [2 r.], A4v, B2, B3v, B4v (13); *RybWit* C2v.

»(Panu) Bogu miły, milszy, namilszy« [*w tym: Bogu i ludziom* (6)] = *dilectus Deo Vulg, PolAnt* [szyk 47:10] (51:4:2): *OpecŻyw* 4v, 182v; *PatKaz II* 44v, 57, 76; *PatKaz III* 148; *BielŻyw* 25; Tak iż ŧie wnim ŧpełniło piłmo *Ecclesiaŧici* 45. napiŧane. Był bogu mił yteź ludziom ktorego pamiátka iełt w bogollawieńŧwie. *WróbŻołtGlab* A4v; *LubPs* Gv; *Leop Eccli* 45/1, BBB3; *BibRadz Gen* 20/8, 2. *Esdr* 13/26; *BielKron* 265v; *RejAp* 1; *HistRzym* 47v, 71v, 120; *BiałKaz* C4v, D; *SkarJedn* 153; tá iełt drogá ktorá Bogu miły Benedict wniebo włtąpił. *SkarŻyw* 253, 459, 484, 507; *CzechEp* 258; *KochMRot* C2v; *ReszPrz* 19, 24, 36, 67, 103, 112; *ReszList* 143, 149; *WerKaz* 283; Kryŧte Pánie náłz iedyny/ Bogu Oycu Synu miły/ tobie my nędzni/ chwałę wzdawamy *ArtKanc* B18, K7, P20v; *GrabowSet* X2; Kto to bęđzie záwždy pełnił/ Ten bęđzie Pánu Bogu mił. *LatHar* 113, 204, 327; *WujNT* 190 marg; *KlonKr* D2; *SkarKaz* I19b. Cf »poboźny i Bogu miły«, »ŧwięty, Bogu miły«, »zacny i Bogu miły«.

»namilszy po Bodze« (1): A ty/ oycze/ mnie namilŧzy po Bodze/ Máłz błogolláwić teraz moiey drodze *GrochKal* 5.

»miły, milszy człowiek« [szyk 5:1] (5:1): *RejPs* 53v; *Desiderium coniunctissimi viri atque amantissimi ferre nullo modo possem*, Zadnym bych ŧie obyczáyem nie mógl obyć przez człowieká mnie wielmi miłego łaskáwego y vprzemego. *Mącz* 121d; *HistRzym* 15; Ten Antymus był bárzo mielým człekiem Cefarzewi Iuŧtynianowi y żenie iego Theodorze *SkarJedn* 134; *PudłFr* 58; A ten gđzieś ŧiedząc nárzeka z dáleká/ Przed którym niémam milŧzego człowieká. *KochFrag* 24.

»(Pan) Jezus miły, namil(ej)szy; (Pan (nasz)) Jezus Krystus (*a.* Chrystus) miły, namilejszy; Krystus (*a.* Chrystus) miły« [szyk 276:190] (430:4:7:124): Przewo ŧie nie ŧtydáymy wolatż [...] ku milému Iezufowi [...] a pán iezus z ŧwé lałki náś oŧwięci *OpecŻyw* 62; rzucili ŧie na pokorného baranka milého Iezu Kryłta *OpecŻyw* 124v, 13, 14, 21v, 25v [3 r.], 26 (374); *OpecŻywPrzedm* C3 [3 r.], C3v [3 r.],

C4, C4v; *OpecŻywSandR nlb 2, nlb 2v [6 r.], nlb 3 [5 r.], nlb 3v [6 r.], nlb 4 [7 r.] (51); PatKaz I 1v; PatKaz III 110, 151; (nagł) Wrozumienie textu. (-) Pan miły Iefus, ten mąż bogoflawiony nieodfzedł w radę flołnikow łnimi zle wierząc *WróbŻołt B, S7; LibMal 1544/89*; ale my mamy czwć/ wedłvg rozkazania Chrıstvfıa miłego *SeklWyzn e2v, 2, E; MurzHist F, Fv, K2, N3; MrowPieś A4v; RejPos 141v, 344*; chćieć człowieká ktorego [...] porównać z onym namileyfzym Iezufem Chrıstufem łynem Bożym *CzechRozm 210*; Vczyńmy co tákowego. Miłość pokázuiącego. Ku Iezufowi miłemu Pánu y mistrzowi łwemu. *MWilKHist Cv; WerśGośc 210; ArtKanc C9, C13v, N12*; Więc męzoboyce y buntowniká/ y wierutnego łótrá Bárábálfzá/ nád IEzufá miłego przełozenie. *LatHar 317, 3, 63, 80, 81, 191 (11)*.*

»kto miły« (2): A ofobliwy iefł žal gdy kto miły y potrzebny vmiera. *SkarKaz 381a, 384a*.

»(nasz) Pan [=Bog], miły, namilszy« [szyk 17:11] (27:1): *OpecŻyw 14, 35v, 53, 60, 64v (10); PatKaz III 89v*; y rzekl myli pan łzwyąthemu pyotrowy y łzwyąthemv pawłowy *LibMal 1549/148v; RejKup S*; iako nienauczaią ani mnożą nauki o miłem panie *MurzNT 111, 88v; RejPos 12v, 147v, 150; KarnNap B, C3; BielSen 5; ArtKanc E7, L2v, M14, Q20, S18; LatHar 384; SiebRozmyśl K3v*.

»namilszy w Panu« (1): Pozdrowćie Ampliatá mnie namilfzego w Pánu [*dilectissimum mihi in Domino*]. *WujNT Rom 16/8*.

»miły sercu [czyjemu]« [szyk 3:1] (4): Pewnie to iuz moy mąż obiecány [...] Tenći iuz iefł miłym fercu memu. *BielKom G6; GórnDworz Mm2v; KochSob 58, 60*.

»Syn miły, namil(ej)szy« [w tym: z odpowiednią przydawką dzierżawczą (395)] = o Chrystusie jako Synu Boga lub Matki Bożej; *Filius dilectus Vulg, PolAnt [szyk 250:160] (265:145)*: Tedy oni włfytcy zawolali. Na krzyż boże oycze ł twym miłym łynem *OpecŻyw 103v, 2, 2v, 9v, 15v, 18 (94); OpecŻywSandR nlb 4v; PatKaz I 6v, 18; PatKaz II 29, 35, 70, 70v; PatKaz III 117v, 118v, 137, 143v; TarDuch B2; FalZioł V 66; WróbŻołt I7; LibMal 1544/84v; SeklKat O4; RejKup d2, ł4v, Z; MurzHist I2v, O3*; A oto głos zobłoku mówiący/ To iefł moi łyn miły [*filius meus dilectus*] wktoręm się iá kochám *MurzNT Matth 17/5, Mar 1/11; KromRozm II b2v; LubPs T5 marg; KrowObr A4, B4v [2 r.], Cv, 2v, 46v (22); Leop Mar 1/11; BibRadz 2.Petr 1/17; BielKron 138v; SarnUzn B4v, C4, D7, E8, H7; RejAp B4v, 7v, 32v, 67v; RejPos kt, 9, 11v, 16v, 26 (43); RejPosWiecz² 96; RejPosWiecz³ 98; GrzegŚm Av, 15, [67]; RejZwierc 265v; WujJud 94; WujJudConf 68v, 80v; RejPosWstaw 41v, 42, 42v; BudBib C3v; BialKaz G3; BudNT przedm d3v, 2.Petr 1/17*; co to iefł/ że ták Iezus Chrıstus názwany iefł łynem Bożym namileyfzym *CzechRozm 60, A2, A2v, A8, 11, 11v (43); KarnNap B4, C2v, D4, E2v, F*; gdzie Iozeph y Márya z łwym miłym Synem gołpody nienálezli. *SkarŻyw 140, 26, 112, 113 [2 r.], 172, 173 (12); CzechEp *4v, 6, 20, 24, 34 (31); CzechEpPORz **3v, **4; NiemObr 5, 6, 14 [2 r.], 16, 21 (23); WisznTr 28; ArtKanc A19v, B11v, B20 [2 r.], Cv, D19v (21)*; Vniżenie profłzę/ Oycze dobrotliwy/ Społ y z Synem miłym/ y Duchem twym łwiętyym/ Grzech odpuść *GrabowSet N; LatHar 8, 47, 76, 209, 228 (14); WujNT Matth 3/17, 17/5, Mar 1/11, 9/7, Luc 3/22 (10); SiebRozmyśl A2v, E2, E2v, G2v, G3v [3 r.] (27)*; Bo táką ofiárą Syná łwego namilfzego gárdzić nigdy Bog nie może *SkarKaz 488b, 45a, 117b, 118a, 316b, 516a; SkarKazSej 697a, 707b*.

»Synaczek miły, namil(ej)szy« [w tym: z odpowiednią przydawką dzierżawczą (19)] = o Chrystusie [szyk 15:6] (15:6): Gdzie iefł miłofłtz moia/ łynącze moy miły? *OpecŻyw 159, [27], 41v, 111, 152v*,

165v; *RejPos* 21, 105v, 157v, 158v, 169v (9); *SkarŻyw* 244; ábowiem zełłał Mełfyałzá práwego Pána Iezulá Chryłtułá Synáczká łwego miłego/ Bogá y człowieká z Pánný národzonego *WerGość* 208, 210, 267; *SiebRozmyśl* A3v, H2.

»szczerze, wiernie, uprzejmie, zacnie, zwłaszcza nam [= *panującemu*] miły« [*w tym: szczerze i wiernie* (2)] = *nobis* (*a. noster*) *sincere dilectus a. fidelis* *JanStat*, *JanPrzyw* [*szyk zmienny*] (18:8:2:1:1): *MetrKor* 34/133, 38/500; (*nagł*) List Kr. I. Msci do Pana Marszałka Koronne⁸⁰. (–) [...] Wielmożny vprzeimie nam miły *ActReg* 172, 143; Dan przez ręce Wielmożného Iana z Koniecpolá Kánclérzá/ y Tomalzá z Strąpiná/ [...] Podkánclérzého Korony náłzý Polłkiéy/ nam łczerze miłych. *SarnStat* 915, 381, 384, 889 [2 r.], 900, 906 [2 r.] (24).

»wierny nam [= *panującemu*] (*a. nasz*) miły« = *noster fidelis dilectus* *JanPrzyw* (5): A vrodzonego mykolaya Iskrzyczskyego stholnyka szyemye kamyenyeczskyey wyernego náłzého myłego *MetrKor* 34/133; Sekrétarze/ Vrzędnicy/ y Dworzánie náłzy wierni nam mili. *SarnStat* 1044 [*idem* 1195], 889, 1066, 1195.

»nad(e) wszy(s)tko miły« (2): *OpecŻyw* 160v; Włfakos ty Synowi łwemu Tobie nad włfýftko miłému Darował naroth człowiecij *RejKup* n7.

»ze wszech miły, milszy, namilszy« (1:1:2): *KochPs* 188; áni fye fráłuy/ że ták rána Twoiey ze włzech namilfzý dziewce śmierć zełłána. *KochTr* 21; ZAłpiewam Pánu memu, mnie ze włzech miłému *ArtKanc* K5; Stradałéś (ách záłóści) ze włzech milfzý żony *KochFrag* 52.

Szeregi: »bliższy albo milszy« (1): *Tunica pallio proprior*, Blifzłza kofzłzulá niźli łuknia/ to yełt/ Blyfzłzy álbo milfzy yeden niź drugi *Mqcz* [273]d.

»miły, (a) cny« [*szyk 1:1*] (2): *Vlifes/ Diomedes/ infzy* co thám byli/ Pálámedes y Phenix cni mężowie mili. *PaprPan* Ff4v; *SkarŻyw* 357.

»dobry a (i) miły« (2): A mi łzye v. Cro. mczi modlyem myłóczywi Krolyv yako náłchemv dobremv a mylemv przyaczyelowy. *LibLeg* 11/155v; *SkarŻyw* 331. [*Ponadto w połączeniach szeregowych 4 r.*].

»miły i doświadczony« (1): Abowiem záyżrzał łwemu onemu przodkowi/ ktory będąc łtátecznym/ Bogu oycu iełt miłym y doświadczonym. *CzechEp* 258.

»lubiezni i miły« (1): abowiem then kamień od męża nołzony/ czyni go łwey żenie lubieznie⁸⁰, y barzo miłego/ tak iże przez niego być nie może. *FalZioł* IV 56a. [*Ponadto w połączeniu szeregowym 1 r.*].

»miły, (i) luby« (2): *BartBydg* 42b; Krolowie wielkiego moczarłtwa łtali łie mili y lubi [*dilecti, dilecti*] *WróbŻołt* 67/13.

»miły, (a, i) łaskawy« [*szyk 3:1*] (4): *Mqcz* 51b [2 r.]; Pánu á przyacielowi łwemu záwždy ołobliwie łáłkávemu y bárzo miłému. *RejZwierc* 182, 246. [*Ponadto w połączeniach szeregowych 4 r.*].

»miły a miłóciwy« (1): othem daye wyedzyecz thwey Kro. mczi yako przyaczyelowy łwoyemv łtarłchemv mylemv a myłóczywemv a łzamłfyadowy Blyłłnemv *LibLeg* 11/166. [*Ponadto w połączeniach szeregowych 2 r.*].

»pobożny i Bogu miły« (1): częgo Moyżelz y włzyłcy Izráelczycy pobożni y Bogu mili nigdziey nietwierdzili *CzechRozm* 74. [*Ponadto w połączeniu szeregowym 1 r.*].

»miły a (i) powolny« (2): *LibLeg* 4/26v; który fię ták w tym iednym/ miłym y powolnym dyfcypule bárzo był zákochał *ReszPrz* 45. [*Ponadto w połączeniu szeregowym 1 r.*].

»miły i przyjemny« (1): A iako lie też ty dwa kołcioły fpráwuia/ tu kázdy obaczy ná oko/ który iefł milfzy y przyiemnieyfzy Pánu Bogu. *LubPs* Gv. [*Ponadto w połączeniu szeregowym 1 r.*].

»miły a rozkoszny« [szyk 3:1] (4): *PatKaz* III 87v; *KwiatKsiąż* H; *Mącz* 182a; Bo iefłh [człowiek] fтворzon fтворzeniem rołkołfznym á Pánu Bogu miłym. *RejAp* 1.

»święty, (a, i, ani) Bogu miły« (7): *OpecŻyw* 5v; tak yze po fynu bozym nyemogł bycz czlouyek fzwyałfzy y bogu myłfchy yako ta myła panna *PatKaz* II 26; *CzechRozm* 69v; *ReszPrz* 23, 34, 52, 105. [*Ponadto w połączeniach szeregowych 4 r.*].

»miły i uczczony« (1): Cnotá y mądrość máło mieyfća maia. Przeco też rzadko Oyczyce vczone Naydzieł w Oyczyźnie miłe y vczone. *KlonKr* A4v.

»miły, (a, i) wdzięczny« [szyk 12:9] (21): *LubPs* A4v; *Mącz* 214a, 484a; Bo żáłońać to iefł rzecz/ gdy miły á wdzyęczny ociec ábo mátká vmrze *RejPos* 354, 19v, 106v [2 r.], 107v, 123, 158v (12); *RejZwierc* 32, 130v; *KochFr* 122; *Calep* 168a, 592a, 784a. [*Ponadto w połączeniach szeregowych 6 r.*].

»miły i wielebny« (1): Náłz téż ón miły y wielebny Mąż/ á nieśmiertelnéy fławy/ Rotmiftrz Ian Borátyńki *OrzQuin* R.

»miły a (i) wierny« = *carissimus et fidelis Vulg* [szyk 4:1] (5): *RejAp* 37; *SkarJedn* 153; Połyłałemci PROroki fwe miłe á wierne/ á tyś ie mordował *ArtKanc* E13v; *WujNT* 1.Cor 4/17, Col 4/9. [*Ponadto w połączeniu szeregowym 1 r.*].

»namilszy z tysiąca wybrany« (1): Tys fám iefł mnie námilffy styfiátza wybrány. *OpecŻyw* 6v.

»zacyjny i Bogu miły« (3): *BibRadz* I 11a marg; Tákże po Moyżefzu/ Izali też nie byli ludzie zacni y Bogu mili *CzechRozm* 103v, 103. [*Ponadto w połączeniach szeregowych 3 r.*].

Iron. (66): *LubPs* gg4v; A fám namileyfzy pan podobien ku świni. *RejWiz* 11v, 6, 12, 13v, 18v, 38 (9); Ták też dżiśieyfzych náłzych miłych Prálatow/ rychley máłpá iáka álbo zwodnicá vżywie z fryerzmi fwemi *OrzRozm* H2, 13 [2 r.]; *BielKron* 346; *OrzQuin* D2v, Ev; *LeovPrzep* G2; *RejAp* 152v; tákże Włofzek miły/ Niż Polak ośłábieie bárzo krok pomyli. *RejZwierc* 241; A czo z grochu nie doye káwálcá fłoniny/ To włoży do kálety Dáyczmánek náłz miły. *RejZwierc* 241v, 244, 249v; *BielSpr* 59v; *WujJud* 11, 13v, 216v [2 r.], 222, 245v (7); *WujJudConf* 126v; *BudBib* C2; *Strum* K3v; Lecż náłzy mili księža Kolleijaći wołá ledá co ná fwoię wieczną háńbę ná papier mázác *BudNT przedm* c3v, *przedm* b, b4v, k. Ii; *PapRpan* [Hh5]; *ModrzBaz* 72; *CzechEp* 36, 51, 109, 182, 222 (7); *NiemObr* 58, 85, 86, 157; Wnidá do láźniéy: á gołpodarz miły Chodži/ by w ráiu/ nie zákrywłzy żyły. *KochFr* 23; *ReszPrz* 44; że iuz y náłzyt ten śláchćić miły przebarłzczał/ ábowiem rad dżiwy nieborak/ podpiwłzy łobie/ po mieście broił. *WerGość* 223, 210, 223, 246, 247 [2 r.]; *BielRozm* 19; *WysKaz* 6; *GośłCast* 15.

W połączeniu z przezwiskiem (5): Więc mu wiodá muzyki/ Więc wiodá kuglarze/ Podawáiac go łobie oni mili łgarze. *RejWiz* 40v; *RejFig* Bb4; *RejZwierc* 112v, 133v; Lecż tę mátánieę nikczemną/ tych miłych Máteologow opuściwłzy/ fłuchaymy Láktáncyufá onego zacnego *CzechEp* 257.

αα. *W wołaczu; mi HistAl, Mącz, Vulg, PolAnt, Cn; meus HistAl, Mącz, Vulg, PolAnt; anime mi Mącz, Cn; vita mea Cn; amantissime Mącz; dilectissime Vulg [w tym: sup (338)] (3133) : MetrKor* 31/620v; *ListRzeż* w. 1, 45; *ZapMaz* III T 1/160v; *BierRaj* 17v; Swiniá mu [wilkowi] odpowiedziáł/

Nie rádą go tám widziáá: Miły wilku wynidzi precz/ Tu przy mnie być nie twoiá rzecz. *BierEz* Nv, C, C3v, F4, H3v, H4 (21); Panno námileyfá/ raczyż lie ímilowatz *OpecŻyw* 19v; rzekl iemu pokornie Iezus. Proffę cie miły Ianie okrczi mie z ijnymi. *OpecŻyw* 36, 18, 19v [3 r.], 20v, 22, 29v (72); *OpecŻywSandP ktv*; *ForCnR* A2v, A4, B2, B3, B3v (10); o myla matko matky bozey fzywąta hanno/ o yakyelch uefele twoye bylo nofzącz tą uczyefną dzyeueczką *PatKaz II* 84v, 19, 20, 20v, 27v [3 r.], 29 (18); *PatKaz III* 91, 107; *HistJóz Dv*; Mieyże dziek z tey pracze miły Florijanie, Láfką fwą pamietac ci to będą Polanie *FalZiołSpicz V* 119v; *FalZiołUng V* 119; *BielŻyw* 76, 133, 163 [3 r.]; *March*² D3; *KlerWes* A2; *LibLeg* 8/132v; *WróbŻoht* H8v, 118v; Ach miła śmierci! Cóż ci po tej srogości, Żeś tak barzo sroga bezewszej litości! *RejLas w.* 3, 43; *RejPs* 169; *RejRozpr* A2v, A4, B3v, B4, G2v; *LibMal* 1544/85, 89, 1545/102v, 1549/148 [2 r.], 1554/189v; *LudWieś ktv*, B3; Pomoż Bog panie Iozeph towarzyszu miły Niefiemyć po twey myfli iuż wdzięczne nowiny *RejJóz* K6v; A iuż wżytci gotowi/ panie oycze miły A ífcie barzo radzy/ takiey krotofili *RejJóz* P6v; (*did*) Krol wita Iakoba (–) Day rękę miły fтары barzo cie widzę rad *RejJóz* Q2, A6v, B8, C, C7, D7v (21); *RejRozm* 397, 405, 407; Boże dayto oycze miły Bychmy tem klopota zbyly *RejKup* i3; Ty thes thu Sumnienie miłe Mozes zoftac pries the chwilę. Ia ku wam zafię nadide *RejKup* n8; (*did*) Kupiec fye śmieje z Mnicha/ jż pierwey Czartowi grozył (–) Nuże miły Herkułefie Toćz teraz ona rzecz wliefe Czoż ya zawždy czartu grozył *RejKup* x6v; A mnie niechay pokoy daja Wmoy fię vrzad niewmiataja Bo to vzrzjś milie Xięzę Zeć ya y Rzjmiány wiażę *RejKup* z5v, C, Cv, c4v, c5v, c6v (39); Słyfząc to Alexander rzekl/ o namileyfzy boiarynie [O *beatissime certator*; O chwalyebny walyecznykv *HistAl* 1510 138] *HistAl* D4, A3v, G2, L6, L8, N2 (8); Szatán cię ośiadł miły Francifzku: Vfai profzę cię/ vfai łafce pańfkiei *MurzHist* G3v, A2, A4v, F, F4, Gv (8); *MurzNT* A4, 48v *marg*, 186 *marg*; *MurzOrt* B3; *KromRozm III* A4; *BielKom nlb* 7, Av, A2, A3, C2v (17); *LubPs* hhv; *KrowObr* 51v, 80; *RejWiz* 33, 74, 133, 168; *Leop Gen* 27/1, *Ruth* 3/16, *Tob* 4/21; *RejFig* Aa2, Bb4v, Cc7, Dd3, Ee2v; *RejZwierz* A4, A5, 28, 80v, 90 (15); A Krol iey [matce swej] odpowiedział/ Proś miła mátko [Pete mater mea]/ ábowiem nic tobie odmáwiac nie będę. *BibRadz* 3.Reg 2/20, *Gen* 22/7, 27/37, 38, *Ruth* 1/12, 2.Reg 13/20 (11); *OrzRozm* 14; Ráynoldus rzekl: miły S. Stániłławie odpuść/ ilem był ná przekázie tyle będę pomagáł. *BielKron* 362v, 12v [2 r.], 18, 51 [2 r.], 53, 67v (21); A tak fkoro dorofciefz lat/ i lepfzey fiły/ Miey że mi fię do zbroie zaraz/ fynu miły. *KochSat* [C2]; *KwiatKsiąz* A, A3, F3, Nv, O4v, Q2; *Animae*, mi Phedria, Miły/ Iediny. Moy miły Fedria. *Mącz* 10b, 37d, 220b [2 r.], c, 223c (13); *OrzQuin* A2, M2, X, Y3, Z3 (7); *Prot* Bv, C3v, D3v, D4; *LeopPrzep* b3, H2v; Iáko Białobocki gdy mu kiedis niewiáftá iego zbytnie potráwę ofoliłá pytał iey. Miła fioftro áboś tego nie foliłá *GórnDworz* R3, S8v; *GrzepGeom* B4, Q4; Rzekł iemu kfiążę: Przyacielu miłu [!]/ widziáeś przy wieczerzy żonę mą bárzo krafną *HistRzym* 53; Y poczał krol pytać Gwidoná rzekąc: Gościu miły iefli iuż pokoy w ziemi fwięthey? *HistRzym* 79, 4v [2 r.], 5, 12v, 13 [2 r.], 13v (82); á tylko lámą práwicą fwą ftárl [...] czárthá fprofnego/ thák iz przed nim iáwnnie wołáł y wciekał/ mowiac: Y comci krzyw miły Synu Dawidow iz mię tak przefláduiefz? *RejPos* 80, *ktv* 3v, 4, 38v, 66 (33); *BiałKat* 16, 221, 233v [2 r.], 386; *BielSat* B4, G2, Hv, N4; *KwiatOpis* A3v; *HistLan* A3v, A4v, B, Bv, C3 (10); *KuczkbKat* 320; gdy zá nim wołáá niewiáftá/ prze Bog miły krolu vczyń mi ípráwiedliwość *RejZwierz* 43v; (*did*) Gretá z Netą. (–) Dobry wieczor páni Neto [...] (*did*) Netá. (–) Miła Gretko poczkay máło/ Albo niewiefz co

lie sftáto *RejZwierc* 236, 26, 26v, 27, 27v, 39 (26); *WujJud* 227v, 235; *WujJudConf* 19v; *BudBib Tob* 4/15[16], 11/8, 10, 15[18], 12/1 (7); Miałbyś wiele przykładów/ Czytelniku miły/ Iák lie ludzie pobożni/ ná fwiecie rządzili. *HistHel ktv*, [A2]v, D3v; *Strum* M4v; *StryjWjaz* C4; *CzechRozm* 1, 205, 237v, **7; *PaprPan* D2v, F4, F4v; *SkarJedm* 35; *Calag* 254b; Gdy to od Oycá pánienká oná vflyzálá/ rzeklá: Namillzy Pánie Oycze/ íam liebie zbáwić/ á mnie zgubić chceš *SkarŻyw* 182; Raz gdy iego Sekretarz nárzekał [...] On mu powiedział: fynu miły [!] być niemože/ ábychmy wtákich fráfunkách y trudnościach świeckich ípokoyni być ná myśli mogli *SkarŻyw* 412, 15, 16, 26, 27, 34 (38); *MWilkHist* A2v, B4v, F4, G2, G3 (9); Widzenie Krolá y Mnichá walczących/ ktorých gdy íam Krol Iágieło widział/ wołáł ná S. Staniskáwá/ o nufz ich miły fwięty Státku. *StryjKron* 532 marg, [15], 31, 66, 86, 110 (16); *CzechEp* 210, 417; *NiemObr* 21, 34, 135; A Królowa/ Kíze miły/ dłuگو to fypiacie. A mój dobry Kápellan [...] Ieščzem ci íię dziś niekładł *KochFr* 49, 13, 16, 33, 42, 50 (8); *ReszPrz* 35, 51, 52; *WerGośc* 230 [2 r.], 252; *WerKaz* 298, 301, 306; *WisznTr* 34, 35; *BielSen* 19; *BielSjem* 3, 5 [2 r.], 16, 17; *KochTarn* 79; *PudłFr* 4; *ArtKanc* B20, I3v, K11, Pv, T10v; *BielRozm* 13; *PaprUp* C3; *ZawJeft* 20, 41, 42 [2 r.]; *WyprPl* B, B3v; Ianowi ciebie miła mátuchno polecił/ Tobie záíę miłego vczníá Ianá zlecił. *LatHar* 522; Ali odpowiediác Iudałz/ zdraycá iego/ rzekł: czy nie ia íeřtem/ Rábbi/ (Mířtrzu miły)? [*Nunquid ego sum, rabbi? Vulg Matth 26/25*] *LatHar* 691, +3v, +11, 1, 10, 74 (22); *WujNT przedm* 3, 8, 15, 16, 27; *WysKaz* 1, 2, 27, 32, 39, 40; *SiebRozmyśl* A2v, H2, K2, M; *SkarKaz* 422a; *CiekPotr* 19, 25, 57, 88, 89; *CzahTr* [D]v; *GosłCast* 28, 30, 70; *PaxLiz* B3v, C3 [2 r.], E, E2; *SkarKazSej* 666b, 668b, 669a, 692b; Rość Iárooyřiu namillzy/ w lećiech íię pomnażay/ A vćiechy z lat młodych Rodźicom przymnażay. *SkorWinsz* A3v, A3v; *KlonWor* 49; *PudłDydo* [B5]; *ZbylPrzyg* A2v, A4 [2 r.], B3 [2 r.], B4, B4v.

W połączeniach szeregowych (2): A ták moi mili íławni á z dawná zacni Polacy/ obáčzmy íedno przyczyny y domowego y okolicznego vćířku *RejZwierc* 265, 255.

W charakterystycznych połączeniach: miła(-y, -e) corko (29), dzieci (8), dziecię (14), matko (28), matuchno (16), mężu (5), ojczc (96), przyjacielu (39), siostrzyczko (6), siostro (siostrzyce) (29), synaczku (57), synu (99), Synu (Boży) {64}, towarzyszu (31), żono (6); miły doktorze (9), duszko (6), gospodarzu (5), gospodarze (6), gościu (7), krolu (12), krześcijaninie (25), księże (24), ksze (5), mistrzu (22), młodzieńcze (17), panno (7), Panno (Maryjo) (39), rycerzu (5); miły + n-prop (140).

Przysłowie: niechciał go draźnić/ y owřzem byřtrze zápalczywy gniew íwoy (iako ono mowíá miły íeżu nie kol) vřmierzyřwy/ onę přećiw Mořkwi wypráwę ná ínfzy čás odłóżył. *StryjKron* 697.

Wyrażenia: »miły (Panie) Boże« [*w tym*: *Boże mu miły zapłác* (1), *żał się tego miły Boże* (1); *w funkcji wykrzyknika* (24); *mój miły Boże* (3), *nasz miły Boże* (3)] = *Di (immortales), proh Deum Mącz; Deum immortalem Calag; (Domine) Deus Vulg* [szyk 53:4] (57); *OpecŻyw* 33, 48, [57]v; nieraczy milćeć ani lie vřpokoy miły panie boże [*neque compescaris deus*]. *WróbŻoř* 82/2, E7v, 37/22, 55/2, 12, 58/5 (15); powiedział yakobi záloslywy yz nyewiem czo fye myli boze dzyeye yz ye⁸⁰ K. m. [...] nyeraczi mye nyczim wřpomocz *LibLeg* 11/13v; *RejJóz* H5v; *RejKup* o3v; *GliczKsiąz* N6v; *SeklPieř* 18v, 19; *BielKron* 458v; o miły Boże/ íákož íię řzáthan poczáł miotác *GrzegRóżn* F4; *Mącz* 126a, 225a, 338a, 419b; Day miły Boże řmierć piérwéy/ á niřli to w Polřce bęđie/ co być muří *OrzQuin* Z2; Y miły Boże trzebáłz tu było wiele dířputacy? *SarnUzn* E4, 114; *LeovPrzep* H; *RejAp* 130v; Dziwna rzecz

práwi miły Boże/ Iam nie trefił iefzcze ná białągłowę/ ktora by mię miłowála. *GórnDworz* Cc7v, T3, Cc8; *RejPos* [137], 173, 199v; COż ia mam dáley czynić/ Pánie Boże miły? Iuż mię wżyftki w łańiedzwie [!] śiołtry opuścili. *BielSat* G3v; Bo iednemu lie sťtanie ípráwiedliwość a wżyfcy mowia Boże mu miły záplác. *RejZwierc* 44, 222v; *WujJud* A5, 256; Gott sey es geklagt. Zal się Boże. Ach miły Boże. O miły gołponie. Deum immortalem. *Calag* 254b; *WerGość* 246, 257, 259; *BielSen* 17; *ArtKanc* L7v; *GórnRozm* E, K; *OrzJan* 20; *WyprPl* A4; *CiekPotr* 64.

»W Panu Bogu miły« (2): Láfkáwemu Czytelnikowi. M L. POłożone niżej Hiftorye [...] Chrześcijáninie nabożny/ w Pánu Bogu miły/ pewna to/ że włáfnieyfzc íwe mieśce miály [...] w piątym/ rozdziale. *LatHar* 682, +2.

»miły, namil(ej)szy bracie; miły, namil(ej)szy braciszku; miły brachu« [*W tym: moj miły (a. namilszy) bracie (a. braciszku) (252), miły panie bracie (a. brachu) (4)*] [*szyk 340:140 (331:82;40:13;14)*]: Powiedzze nam miły bráchu/ Co cię przywiodło ku śmiechu. *BierEz* B2, Bv, C, N2v, S3; O moij mili bracińkowie/ prze náwyślégo boga pokornie wás proflę *OpecŻyw* 152v, 90, 99v, 158v; *ForCnR* C4v, D2; *PatKaz* I 3; *March*² D3; *RejRozpr* A3v, E4v; *LudWieś* A4, A4v [2 r.], B2v; *LibMal* 1545/103, 1554/188v; *RejJóz* A7v, G5v, K4, O2, O6, P7; *SeklKat* Z3; *RejRozm* 400; *RejKup* c5, e6, e7, f7v, n3v (9); A ták nye toć ła owoce/ po ktorych fáłfywego proroká poznác. (–) Ktorefz? (–) Náuká/ brácye miły/ náuká. *KromRozm I* C4v, B3; *MurzHist* Hv, H2v, H4, K4v, P3v, R4v; *MurzNT* 126; *KromRozm III* L8; *GliczKsiąż* I; *LubPs* A4v [2 r.], A5, A5v [2 r.], A6, ggv, gg2; *GroicPorzRej* C4; *KrowObr* Cv, 51, 149v, 150; Rzekł on człowiek/ wżrzałbyś miły pánie bráchu/ Byś tám był íkad ia idę/ żebyś też był w ítráchu. *RejWiz* 158v, 32, 36v, 39, 42, 47 (37); *Leop* *B4v, *Philipp* 4/1, 1.*Thess* 1/4, 1.*Joann* 3/2, *Iac* 3/12; *OrzList* a4, b2v, c, c3, c3v; *RejFig* Cc, Cc7, Ee4; *RejZwierz kt*, 13, 101v, 122v, 123 (8); *BibRadz Tob* 10/14[13], 1.*Cor* 10/14, *Philipp* 4/1, 1.*Thess* 1/4; *OrzRozm* C3v [2 r.], Dv, D4v, F2, F3 (15); *BielKronCies* 477; *GrzegRóżn* N4v, O2; *KochSat* A3v; *KwiatKsiąż* Q3v; *Mącz* 97b, 266d, [267]a, 337b, 480a; *OrzQuin* Ev, E4, L2v, X2v; *Prot* A3; *SarnUzn* B3v, C3, C4, E5 [2 r.], F7, H2v; *RejAp* 3, 27, 66, 84, 84v (13); *GórnDworz* R6, S6v, S7, S7v, T3, T6; Rzeklá iemu Siołtrá. Brácie moy miły/ słyfz rády mey *HistRzym* 31; (*nagł*) Wykład obyczáyny. (–) BRácyá namileyfzy/ tento Krol iefćci pan náfz Iezus Kryftus. *HistRzym* 113, 3v, 6, 22, 29, 47 (40); A ták tu lie vcz pilno moy miły każdy Krześciáńki brácie/ s przykłądu tey to fwiętey pániey *RejPos* 311, 3, 6, 23 [2 r.], 24, 32v (107); *RejPosWiecz*² 96; *BielSat* C; *HistLan* F5v; (*nagł*) Do człowieká fšanu poćiwego. (–) COż chcefz czynić moy namillzy brácie *RejZwierc* 116; Awyyáwłzy on kubeczek [...] dáł onemu páłtuchowi powiedáiąc: day to miły brácie pánu íwemu *RejZwierc* 175v; Nie kołác tu brácie miły/ Iefli niefiefz złe nowiny. *RejZwierc* 236v, 27v, 28, 53, 57, 59 (80); *BudBib Tob* 10/14[13]; *HistHel* B3, C3v; *BudNT* 1.*Cor* 15/58, 2.*Petr* 3/17; *CzechRozm* 1v, 11, 40v; *PaprPan* Cc3, Cc3v, Gg; Czego iż w was nie dokońcá widziemy (brácia miła) záłofc ferce náfze przenika. *KarnNap* A2v, *ktv*, A3v, B3, Cv, C2v (15); *SkarJedn* 249 [2 r.], 335; *SkarŻyw* A5, 4, 51, 82, 189 (12); (*did*) Cerberus (–) Milcz Luciprze brácie miły Nágródzim to w krotkiew chwili. *MWilkHist* E4; *StryjKron* 732; *ReszPrz* 64, 96; *WerGość* 227, 241, 243, 248 [2 r.], 249, 261; *WerKaz* 279; *BielRozm* 16; *PaprUp* E; Nie myłćiefz fię tedy brácia moi mili [*fratres mei dilectissimi*] *WujNT Iac* 1/16, 1.*Cor*

15/58, *Philipp* 4/1, *Iac* 1/19 [2 r.], 2/5; *SkarKaz* 7b, 350b, 489a; *CiekPotr* 60, 71; *SkarKazSej* 680b; *KlonWor* 20, 59; *ZbylPrzyg* A3.

»miły, namilejszy człowiecze« [w tym: *moy miły człowiecze* (46)] [szyk 47:3] (48:2): *BierEz* Ov; *OpecŻyw* 99, 141; (*did*) Paweł yuż wżedł do Kupcza chorego y s Kofzmułfem. (-) Pomoz Bog Człowiecze miły Tus my do cziebie ftąpily *RejKup* p7; *RejWiz* 166, 186; A ták moy miły káždy krześciańki człowiecze vpomni łam łiebie *RejPos* 249v, B, 79v, 100, 107, 113v (38); Coż ty chceż czynić moy człowiecze miły/ O tobyeć łyżec ty ftrážzne nowiny *RejZwierc* 116, 38v, 136v, 161v; *WysKaz* 26 [2 r.].

»miły, namil(ej)szy (Panie) Jezu (*a. Jezusie*); miły, namilszy (Panie) Jezu Kryste (*a. Chryste*); miły Panie Chryste (*a. Kryste*)« [w tym: *moy namilszy (a. miły) (Panie) Jezu (Kryste)* (25)] [szyk 58:13] (29:11;3:26;2): *BierRaj* 16v, 17, 18; Ihesu myły wgimyą tve swyanthe. *ZapWar* 1515 nr 2170; Ciebie na moijch rękach Iezu miły łcijłkám/ tobie znamię miłofcij nieobluné [!] działám. *OpecŻyw* 18v, 18, 20, 23 [3 r.], 30v, 33v (21); *WróbŻołt* G2, X3, Y2v, aa5v; *SeklPieś* 15v; Amen/ y owżem przydż moy miły Pánie Iezufie [*Amen, etiam veni, Domine Iesu PolAnt Apoc* 22/20]. *RejAp* 195v; *RejPos* 75; *SkarŻyw* 56, 245, 572 [2 r.]; Tegofż nas domieści/ Iezu Chryfte miły/ byłmy z tobą byli/ gdzie fię nam ráduią/ iuż niebiełkie siły. *SkarŻywBog* 358; Pánie Kryfte miły páłterzu nalepfży/ Smiłuy fię nád námi tu zgromádonemi *ArtKanc* K14v, L4; O namilfzy Iezu/ o narofkofzniefzy Iezu/ o naćiżfzy Iezu/ o Iezu/ Iezu/ Iezu/ rácżże mię przypuścić w poczet y liczbę wybránych twoich. *LatHar* 25; TObie cześć/ tobie chwałá/ tobie dżiękowanie/ o namilfzy/ o nałáfkwáfzy/ o nałofdfzy Pánie Iezu Chryfte *LatHar* 99, 24, 26, 42, 219, 301 (9); vpadłes na twarz twoię o mój namilfzy Pánie Iezu Kryfte/ y roztrąciłes fwoię naświefżą twarz ná kámieniu onym. *SiebRozmyśl* B3v, B2, B2v, C, Cv, C2 (23).

»mnie miły [kto]« (4): *OrzRozm* HI, M4; áni wam powiedziéc mogę/ iákom vczczón iest ná tym Poświefcániu/ od ciebie mnie miły Kśięże Doktorze *OrzQuin* O2; *ReszPrz* 64.

»moy miły, namil(ej)szy [kto]; nasz miły, namilejszy [kto]« [szyk 1122:23] (817:155;172:1): *PowUrb* +, +3; O nałf miły łtworzycieiu/ nie patrz dzis na nałfe grzeczy *OpecŻyw* 129; Prośłę cie moy námileyłfy łynu/ przez łerdeczną miłofłz ktorą cie gorązo miłuię *OpecŻyw* 163v, 6, 10v, 18v, 28v, 32v (110); Domine dilexi decorum domus tuae [...] Panie (otcże miły moy/ ty znałz iż) vmiłowałem okrafę domu twoiego *WróbŻołt* 25/7, E6v, 117, 117v [2 r.], 118; *LibMal* 1544/83v [2 r.]; *RejJóz* A6v, B4, B4v, B5v, B6v (15); *SeklKat* R4; *RejKup* h5, ee6; Wiecie dobrze moy mili Chrzełciani/ a w Panie Chriłtułfie bracia y Siołtrj *RejKupSekl* a2, a3; *HistAl* I8, N2; *MurzHist* A3v, E4, M; (*did*) Ociec mowi ku Stárości. (-) O Witayże witay/ ma miła łtárości *BielKom* B, C2v, C7, E, F5, F5v, F8; *KrowObr* 111v, 236; *RejWiz* 20v, 22v, 29, 33v, 35v (11); *Leop Ios* 7/19, *Tob* 4/13, 23, *Prov* 6/3; *RejFig* Bb4v, Bb5v, Cc4v, Dd, Dd6; *RejZwierz* 46v, 107, 109v, 112, 116; Wroćcie fię moie miłe corki [*filiae meae*]/ bo przeczżebyłć ze mną idż miály? *BibRadz Ruth* 1/11, *Gen* 27/34, 43; *BielKron* 18, 67, 109v [2 r.], 244v, 254v (12); *KwiatKsiąż* E3, F2v; Vale mi Tito, vale et salve, Boday mi zdrów był moy miły Tite. *Mącz* 474a, 10b, 69d; *SarnUzn* H6; *RejAp* 15v, 16, 22, 52v, 88v (9); *GórnDworz* Y7; *HistRzym* 5, 26, [39], 56, 101v (7); tedy powiedzyála ona Elżbietá oney pánnie łwieftey: Iż błogofławionás w tym moia miła páнно/ iżeś vwierzyła *RejPos* 303v, A4v, A5v, 3v, 60,

67v (81); *BiałKat* 193v; *BielSat* G, Gv [2 r.], H2 [2 r.]; lito mi tego moy oycze namilfzy/ Ze mię do twey poślugi vprzedził kto infzy. *HistLan* Dv, A3v, A 4 [2 r.], B, C4; *RejZwierc* A3v, 46, 97, 127v, 170 (17); *ModrzBaz* 23, 40; *ModrzBazBud* ¶5v; *KochOdpr* Bv [2 r.]; *SkarŻyw* 15 [2 r.], 62, 150, 208, 238, 294; *KochTr* 24; (*did*) Kleophás/ ftoiąc z Lukafzem/ po pielgrzymfku/ rzecze. (-) Bá moy namilfzy Lukafzu Dobry wierny towárzyfzu. Coż to wždy fą zá nowiny? *MWilkHist* I3v, C, F3, G2v, G3, H4v; *KochJez* A2v; Nie fadz mię zá vmárłą/ gościu moy miły Spiéwaczki Mythilenfkiéy z téy to mogiły. *KochFr* 65, 81, 82; *WerGość* 214; *BielSen* 13 [2 r.], 15, 31, 33; *KochPam* 82; *PudłFr* 54, 77; *ArtKanc* M15, P4v, S11v; *ZawJeft* 7, 41; *KolakSzczęśl* B3v; *WysKaz* 14, 45, 47 [3 r.]; O mój namilfzy zbáwicielu y odkupicielu/ oto ia téz vpadam przed oblicznością Máiefstatu twégo świętego *SiebRozmyśl* B4, B3 [2 r.], B4, C [2 r.], Cv, D3v (10); *CiekPotr* 24, 87; *GosłCast* 39; *PaxLiz* B2, E, Ev, E2; *PudłDydo* B5; *ZbylPrzyg* A2v. Cf »moj (a. nasz) miły Boże«, »moj miły (a. namilfzy) bracie«, »moj miły człowiecze«, »moj namilfzy (a. miły) Jezu«, »moja miła pani«, »moj (a. nasz) miły (a. namilfzy) panie«, »moj (a. nasz) miły (a. namilfzy) Panie«.

»miła, namilfza pani« [w tym: *moja miła pani* (15)] [szyk 32:13] (44:1): *BierEz* B4, B4v, Ev, O2v; *OpecŻyw* 158v; *LudWieś* B3v; (*did*) Achiza panią karze iż fwiatha nie vzywa (-) Nie płec otho miła pani Sobieście téz krzywi fami *RejJóz* C8v, D, D2, D5, D5v (14); *RejKup* d4v, g7v; Rzekł młodzyeniec/ ách moiá páni fwięta miła/ Szczęfna mnie to podkáłá w mym fráfunku chwilá *RejWiz* 85, 33v, 73v, 90v, 95; *BielKron* 458v, 464 [2 r.]; *HistRzym* 32v, 44v, 64v; *RejPos* 271v, 305v; Nie dżiwuycie miłe pánie Niewierzumyc w to báianie. *MWilkHist* I3, C2v, G4, H4; *BielSjem* 16, 17, 18; *ZbylPrzyg* B, B4, B4v.

»miły, namil(ej)szy panie« [w tym: *moj miły (a. namilfzy) panie* (31), *nasz miły panie* (4)] [szyk 89:49] (129:9): Więc go [słowika] krogulec włápił [...] Rzekł mu fłowik/ miły pánie/ Máłe ze mnie małz fwiadanie *BierEz* H3; A tedy młodziemietz ftoiątz pocźnie mowicz: Mili panowie fędzie/ iá fie przed wałzą miłofciá żałuię *ForCnR* D4, Bv, B2, B4, D, D4v, Ev; *ZapWar* 1520 nr 2457, 1535 nr 2413 [4 r.], [1544] nr 2609; *HistJóz* C2, D, D3; *FalZioł* V *ktv*; *RejRozpr* A2v, Bv, C4, H3v, Gv; Tych ynfyzych rzeczi mogi myli panowye małych thedym bral gdyem Czo mogł *LibMal* 1545/102, 1545/102v; (*did*) Ruben ciełzy oycza (-) Nie trofcz fie miły panie *RejJóz* B3v, G7, H3, H5v, H7v, L4v (11); (*did*) Sumnięnie kniemu [kupcowi] mowy. (-) Pomaga bog panie mily A prawda iż Liudzy myli. To nafte czefne kohanie *RejKup* g3v, c2, d4v, F, f7, v8v; *HistAl* L2, Mv [2 r.], M2; *MurzHist* S3; *RejWiz* 43v, 51v, 59, 61, 75v (18); O moy miły Pánie Stádnicki/ niedáy fye W. M. zwodzić tym łgarzom *OrzList* h3, d3, ev, e2, e2v, e3v (9); *RejFig* Aa6 [2 r.], Cc4; *RejZwierz* 102; *OrzRozm* O4v; *BielKron* 76v; Pánie Olekfzy miły/ bóymy fye przykłądu tego *OrzQuin* V4, C2v, C4, E4v, K2v, N3v (10); *GórnDworz* Iiv; Rzekł iey rycerz: Chcełzli być mą oblubienicą? Rzekłá iemu krolewná. Chcę rádá pánie miły. *HistRzym* 105, 30v, 36v [2 r.], 37, 44, 46 (29); *HistLan* D3v, Ev; (*nagl*) Páchołek á Pan. (-) Pánie miły žimá blifko/ Bárzo wąłkie mam fukniłko. *RejZwierc* 234v, 23v, 39, 84, 231v, 233v (8); *WujJud* 53; *MWilkHist* H3, K2; *ReszPrz* 62; *CiekPotr* 36, 43; *GosłCast* 25; *SkarKazSej* 675b.

»miły, namil(ej)szy Panie [= Boże]« [w tym: *moj miły (a. namilfzy) Panie* (224), *nasz miły Panie* (153)] [szyk 1122:12] (1111:23): *BierRaj* 17, 17v, 18v, 19v [4 r.], 20v [2 r.] (13); Prośbę ku Bogu vczyńił. Miły Pánie rácz mi to dáć *BierEz* P3v; Potym pán Iezus przepowiedziál mękę ktorą miál

cirpietz. Piotr z miłości cielesné rzekl: O miły panie niebądź to tobie. *OpecŻyw* 56v, 1v [3 r.], 18v, 32v, 46, 49v (52); *OpecŻywPrzedm* C3v; *PatKaz II* 32v [2 r.], 33v, 40, 40v, 54v; Dayże to miły pánie by fie to łpełniło Aby to pokolenie wtwoiey łálce było *KlerWes* A2; Domine saluum fac regem: [...] Racż miły panie wybawić krola naszego. *WróbŻolt* 19/10; Parafti in conspectu meo menfam [...] Zgotowałeś (miły panie) łtoł roskofzny przed oblicznością moią *WróbŻolt* 22/5, 4/2, 7, B7 [4 r.], 4/10, 7/4 (254); *RejŁas* w. 67; racż miłofciwie nasz miły panie wezrzec na niebefpieczne vciski naszé *RejPs* 109v, 16v, 17, 17v [2 r.], 22, 22v [2 r.] (247); Ach moy Boze panie miły łeftłżesz łeft łprawiedliwy Wezmis matkę gdys wzięł łina *RejJóz* B6, B6, F5v, I6, N8 [2 r.], P7v, P8; *SeklKat* D2, E4v; *RejKup* b8, c8v, D, d3, o5 (18); *MurzNT* 31; *BielKom* G6v; Gdyżesz łeft łprawiedliwy włzechmocny miły Pánie. *LubPs* hh5, A3, A3v, B3v [3 r.], B4, B4v (129); *KrowObr* 38, 80, 88v, 95; *RejWiz* 48v, 126, 165v; Proffę miły Pánie [*Obsecro, Domine*]/ Niechże pilno łlucha vcho twoie modlitwy łlugi twego *Leop 2.Esdr* 1/11; Hey miły Pánie/ łpifzli/ czuiefzli? iż takie bluźnierłthwo hániebne ćierpifz? *OrzList* e2, h3v; *BibRadz Thren* 3/64; *OrzRozm* F2; *BielKron* 2, 29, 30v, 62v, 73v (7); *SarnUzn* C7v; *RejAp* AA3, 8v [3 r.], [14]v [2 r.], 15v, 16 (69); *GórnDworz* B7; *HistRzym* 123v, 129v [2 r.], 130; Wyłóż nam miły Pánie ty łwięte łłowá twoie/ podeprzy moy miły Pánie nędznego rozumu á nędzney wiáry naszey/ á dáy moy miły Pánie ducha łwego łwiętego *RejPos* 126, 2, 3v [3 r.], 4, 6, 9 (229); *BiałKat* 81, 171; *RejZwierc* 43, 47, 145v, 169, 174 (9); *WujJud* 19; *RejPosWstaw* 22v, 42; *HistHel* B2v; *BiałKaz* D4; *SkarŻyw* 188, 482 [2 r.], 500; *MWilKHist* F4v [2 r.], H3v, I; *WerGośc* 210, 249; *ArtKanc* I3v, I16, I16v [3 r.], I17v, I18v (22); *GórnRozm* E3, L4v; vchowayze nas mieli Panie wietzei iufz łtich wegier Krolow *Paprup* H4; *LatHar* 282, 295, 592, 594; *SiebRozmyśl* B3, C, C4, D, D4v [5 r.] (22).

Szeregi: »łaskawy a miły« (1): WIdzę iż łámá rzecż tego potrzebuie łálkawy á miły Czytelniku/ ábyłmci dał łpráwę w tey przedmowie *WujNT przedm* 1.

»najlepszy a (i) najmilszy« (2): Vale mi optime atque optatissime frater, Miey łie dobrze móy naylepfzy y naymilfzy brácie *Mqcz* 267a, 266d.

»namilejszy i napiękniefzy« (1): Tedy rycerz przyłtapiwłfzy ku pánnie/ á pozdrowiłfzy iá/ potym rzekl iey: Namileyfza y napiękniefza krolewno gdyż imię twoie łeft páni počiefzenia [...] przetoż iá też bárzo łmutny przyłzedłem ku tobie *HistRzym* 103.

»miły i požądany« (3): A Thák brácia moi namileyfzy y barzo požądáni [*fratres mei carissimi et desideratissimi*]/ ktorzyłcie rádołciá moią *Leop Philipp* 4/1; *BibRadz Philipp* 4/1; *WujNT Philipp* 4/1.

»namilfzy i przezacny« (1): O namilfzy y przezacni Pánowie/ Chryłtus rozdźiałow miedzy bráciá czynić niechćiał. *SkarKazSej* 675b.

»uprzejmy a miły« (1): TÁk mniemamy vprzejmy á miły czytelniku [...] iże tę prołtotę wdźięcznie prziyłmiefz *GrzegRóżn* A2.

»miły, wdźięczny« (1): (*did*) Krotofila przydzie. [...] Iułtinus. (—) Ach ma miła wdzyęcżna krotofilo/ S tobá by łie nigdy nie zeckniło *BielKom* F8.

»miły, zacny« (1): NVż ma miła zacna krwi/ łtanu Rycerłkiego/ Chociay w tey niedbáłofci/ pátrż wđdy káždy łwego. *RejZwierz* 109v. [*Ponadto w połóczyeniach szeregowych* 2 r.].

Iron. (43): *OrzList* b3v; *EVANGELIK*. COż wždy myśliż miły Pápiſto? *PAPIEZNIK*. Nic dobrego omylniku/ chćiałem rzec Ewánieliku miły. *OrzRozm* B; Nie dármoć fie z niey [śmierci] Prorok náfmiewa ták mowiąc do niej (*marg*) *Oſee* w *xij. kapi. j. Cor* w *xv. kapi.* (-) A gdzież iest páni miła śmierci oná moc twoiá? *RejZwierc* 178, 115, 237v; *WujJud* 36v, 52v, 90, 170v, 231v (8); Tákci fię mili Oycowie [= *papieże*] przeciwko pierworodnym łynom łwym záchowáli/ y táką wczćiwość Celárzom [...] wyrządzáli. *NiemObr* 167.

W połączeniu z przezwiskiem (26): Pomaga Bog łtary Kupcze Coz wždy myllis miły głupcze *RejKup* v3, k3, k6, m3v; *RejWiz* 160v; OŚwięćze nam pokrzywy/ miły dobry popie/ Tákze Lopian z Bylicą/ á ktemu Konopye *RejZwierc* 107v, 107, 107v, 110v, 124; *OrzRozm* B, B4v, L4v; *LeovPrzep* G3 [2 r.]; *RejAp* 88, 189v; *RejZwierc* 160, 218v, 231v; Przeto prozne łą te wymowki wáfze/ mili ciemni á pokátni Doktorowie. *WujJud* 158v, 148, 162, 221v; Bodayże wam łmród w gębę/ mili pijánice/ A trąd ná twarz *KochPieś* 21; *WysKaz* 25.

Wyrażenie: »moj miły [kto]« (7): *RejZwierc* 107, 123, 124 [2 r.]; *RejAp* 88; *RejPos* 301; Poćić fię tedy potrzebá a nie wiárą tylko do niebá wlatác/ moy miły Nowowierniku *WysKaz* 25.

α. *W funkcji rzeczownika* (218) :

»miła, namil(ej)sza« [w tym: *sg* (25), *pl* (1)] = *ukochana; amor, dilecta* *Vulg* (20:6): tańczuy, łpieway, ale fie ku miley nie zbytnie przymykay *FalZioł* V 53, V 52, 52v, 53 [2 r.]; *RejWiz* 57v; *RejFig* Ee3; *SkarŻyw* 460; A ią przedsię miłością by pętem łpętány/ Mułzę trwác v drzwi miłéy/ podpárłzy łye ściány. *PudłFr* 50, 51; Ták on miłey nie widząc/ łedwie nie omdlewa. *PaxLiz* C2.

~ *miła czyja* [w tym: *pron poss* (13), *G pron* (1)] (14): *OpecŻyw* 184v; *RejJóz* E6; *BielKom* G6v; ábyście nie budzili/ áni ocućić kazáli namillłey moiey *Leop Cant* 2/7; *BibRadz Cant* 2/7; iż káždy kto miłue/ łtára fie o to/ áby chęc łwą/ y łerdeczną miłość/ czo náibárziew miłey łwey pokazał *GórnDworz* Dd2, Cc2, Dd3v, Mm4v [2 r.]; poydę do mey wlubionej y napiękniefzwej miłey. [...] náwiedzę moię prześliczną pánienkę. *SkarŻyw* 459; Iuż baczę/ że niepewną ci nádzieię máią/ Ktorzy wiary po miłych łwych pewnéj czekáią. *PudłFr* 32; *KochFrag* 22; *PaxLiz* C2.

Przysłowie: Iako połpolicie mowią, po grufzcze fie napić, á po iablku miłą oblápić. *GlabGad* I5v.

Wyrażenie: »ze wszech namilsza« (1): Perłami przeplátány/ goré znákomity/ Iego ze włzech namillłéy dar niepołpolity. *KochFrag* 22. ~

»miły, namil(ej)szy« [w tym: *sg* (46), *pl* (16)] = *ktoś bliski, wybrany, ukochany, kochanek; dilectus* *Vulg, PolAnt; pius* *BartBydg, PolAnt* (41:21): Więc kiedy [panna] w łóżnicy siedziálá/ Miłemu się podobálá *BierEz* I3; *PatKaz III* 150; *BartBydg* 116b; *RejKup* e6v; kiedy fie miły naimniey nádziewał/ bez żadnej przyczyny pocźnie mu łtronic *GórnDworz* Dd3v, Aa8, Bb4; *CzechRozm* 28, 214v; TEN [*Horacjus*] gdy iuż s plácu zyechał łiołtrá mu łáiálá/ Bo między tymi trzemi tám miłego miálá/ Ktorego też on zábił gdy oyczyzny bronił *PaprPan* Hh; *KochSz* C2v, C3 [2 r.]; Bodayże tá ná długość/ rádość panowálá/ A mnie namileyłzego/ rychło zwiáłtowálá. *PaxLiz* D2.

~ *miły czyj* [w tym: *pron poss* (39), *G pron* (3), *ai poss* (1)] (43): *OpecŻyw* 18, 20v, 116, 175; yakocz pan bog załmácza y namyleyłze łwoye dla ych/ uyáthłzey otplaty *PatKaz II* 63; *BielKom* E5v; Sálomon łpokoiny/ y miły Páńłki/ obyczáiw popráwia/ y o przyrodzeniu náuczá *Leop* *B4v, *Cant* 1/12, 13, 2/3, 8, 9 [2 r.], 10; *BibRadz Cant* 1/12, 13, 2/3, 8, *Ier* 11/15, I 388c *marg*; *GórnDworz* Aa6,

Dd2v, Dd4v; *RejPos* 59v, 149v; *RejZwierc* 130v; *BudBib Cant* 2/16, 4.*Esdr* 6/58; *SkarŻyw* 126, 537; *KochFr* 11; A dokąd mi łye miły mój nie wróci/ Zaden ná świećie trołki méy nie fkróci. *KochPieś* 18; *ArtKanc* G13v [2 r.], H17v, Q5v; *LatHar* 321; iż łłufnie y my žal náłz vćielzyć/ gdy nam mili náłzy przez śmierć odchodzą/ y płacz pohámować możem. *SkarKaz* 381b, 159a, 384b; *PaxLiz* C3v; Ták ci mi káže chodźć moy namilłzy drogi Małżonek moy/ nie iełt on o to ná mię frogi. *ZbylPrzyg* A3.

miły komu (4): Wiedzćieź iż odłaczył Iehowá miłego tobie [*segregavit Dominus pium sibi*] *BudBib Ps* 4/3; *GrabowSet* P3v. Cf »Bogu miły«.

W porównaniach (9): *Leop Cant* 1/12, 13, 2/3, 9; Namilłzy moy podobny iełt łarnece ábo łaniatku *BibRadz Cant* 2/9, *Cant* 1/12, 13, 2/3; *LatHar* 347.

Wyrażenia: »(Panu) Bogu miły« [*szyk 1:1*] (2): *BiałKaz* B; Włzytkim będącym w Rzymie/ Bogu miłym [*dilectis Dei*]/ powołánym świętym. Łálká wam y pokoy od Bogá Oycá náłżego *WujNT Rom* 1/7.

»ze wszech namilłzy« (1): Którégom [*młodzieńca*] ia łam łobie ze włżech namilłżégo Obráł/ y oddałem mu włzytko pod moc iego. *GosłCast* 67. ~

αα. *W wołaczu* (130) :

»miła, namil(ej)sza« [*w tym: sg* (22), *pl* (5)] = *meum suavium Mącz; amica mea PolAnt* (12:15): *PatKaz III* 128; *RejKup* h2; y owłzem to miękkie łłowá z vłt wypuścić mułiał: Obierz mię námilłża zá małżonká łobie/ á wolna od włzytkiego będziełz *SkarŻyw* 151; *MWilKHist* Cv, G4, H; *KochFr* 134; Niechći łye/ miła/ włzytko dobré wodźi/ Z kimkolwiek przełtác twoie łerce godźi *KochPieś* 17, 7, 16, 21; *PudłFr* 39; *PaxLiz* D3v; *ZbylPrzyg* B3v.

~ *Wyrażenia*: »moja miła, namil(ej)sza« [*szyk 5:7*] (5:7): Rad ma miła twá wołá znam/ Y tey miłóści przyzwalał *BierEz* R; *PatKaz III* 118v; *RejJóz* D4v; O namileyłza moiá [*amica mea*]/ przyrownałem cię iáko iednemu z woźnikow w woźiech Fáraonowych. *BibRadz Cant* 1/8; *Mącz* 424d; Potym Ionátás [...] rzekł ku łwey fryierce: Namileyłza ma/ tho łukno oddał mi óćiec moy zá wielki dar *HistRzym* 63, 77; *SkarŻyw* 127, 582; (*did*) Mária Iácobi/ do Máriaey Sálome. (–) Wierác prawda moiá miła łuściem iá łobie łpomniáłá. *MWilKHist* H2, Cv; *PaxLiz* E3v.

Iron. (1): (*nagł*) Ná nabozną. (–) IEłli niegrzélzyłz/ iáko mi powiádałz/ Czego łię/ miła/ ták częłto łpowiádałz? *KochFr* 12. ~

»miły, namil(ej)szy« [*w tym: sg* (33), *pl* (70)] = *mea vita Mącz, Cn; care* (V *sg*) *HistAl, Vulg; dilecte* (V *sg*) *Vulg, PolAnt; mel meum Mącz* (27:76): *BierEz* R; *OpecŻyw* 20; Słuchaymyłz namyleyłzy o tey myley panny nayczyłłżem począczyu wzyuoczye łzwyątey anny *PatKaz II* 65v, 21, 39, 39v, 63, 82v; A Thák bráćia moi namileyłły y barzo požádáni/ ktorzyłćie rádołćiá moiá/ y koroná moiá/ łtoyćiełz ták w Pánie namileyłły [*carissimi*]. *Leop Philipp* 4/1, 1.*Petr* 4/12, 1.*Ioann* 3/21; *BibRadz Philipp* 4/1, 1.*Ioann* 4/11; *HistRzym* 28v, [39]v; *GrzegŚm* 11, 56; *KuczbKat* 100; *BiałKaz* F2v; *BudNT Rom* 12/19, 2.*Cor* 6[7]/19[1], 1.*Ioann* 3/2, 1.*Petr* 2/11, 4/12, *Iudae* 3; *CzechRozm* 233v; A tego żoná budźi: miły/ niełłyłzyćie *KochFr* 133, 133; KÓmum ia kwiateczki rwáłá/ A ten wianek gotowáłá? Tobie miły nie inłżému/ Któryłł łam mił łercu mému. *KochSob* 60, 63; *PaprUp* E; *GórnTroas* 38; *WujNT Rom* 12/19, 2.*Cor* 7/1, 12/19, *Philipp* 4/1, *Hebr* 6/9 (23); *WysKaz* 45; Nie zołtáwiay mię prołzę bez łiebie namilłzy, Tełżno mię łámey domá *CiekPotr* 31.

~ Wyrażenie: »mój miły, namil(ej)szy« [szyk 25:18] (18:25): Ciebie na moich rękach mój namileyfły noffę *OpecŻyw* 18v, 6v [2 r.], 86, 97v, 98, [162]v (8); Kthore widząc Darius rzekł/ O namileyfzy moi [O *carissimi*] ktorem was miał za flugi swoje/ ale theraz mienię być pány memi *HistAl* F8; *BielKom* D6v; *Leop Cant* 1/15, 2.*Cor* 7/1; *BibRadz Cant* 1/15; Mel meum, blandientis vox, Mój dużko/ mój rodzony/ Mój miły. *Mącz* 213d, 7b [2 r.], 398c, 500d; *RejAp* 9, 173v; A gdyż niekthorego czáfu był wefoł/ pytałá [fryjerka] przyczyny rzekąc: Moy namileyfzy pod wżem flońcem/ miłuięfzli thy mnie *HistRzym* 61v, 31v, 62v; *RejPos* 3v, 7, 7v, 68v, 124v, 160v; *GrzegŚm* 32; *RejZwierc* 273; *WujJud* 188v; *BudBib Cant* 2/17; *KochSob* 67; *ArtKanc* D8v, N17v, N18; *Calep* 62b; *GórnTroas* 42; *KochFrag* 24; *WujNT* 1.*Cor* 10/14, *Philipp* 2/12; *PaxLiz* E3.

Szereg: »namilejszy a w Panu umiłowany« (1): NAmileyfzy á w Pánu vmiłowáni/ ktorzykolwiek fobie łálki Bożey/ y Chriftułowey życzyće *CzechRozm* A2.

Iron. (2): VChodziłz mię pięknie w oczy/ A z tyłu obłudność kroczy [...] Wierę to miły fzkárady Przymiot małz táki do siebie *PudłFr* 15.

Wyrażenie: »mój miły« (1): Lecz to wielka Wálałzku do ciebie mój miły/ Boście łotroftwá fpráwą wálzą záchwyćili. *PudłFr* 23.

b. O rzeczach (abstraktach, zwierzętach, roślinach, przedmiotach itp.); *antiquus* *Mącz*, *Cn*; *iucundus* *JanStat*, *Cn*; *carus* *Vulg*; *dulcis*, *gratus*, *voluptuosus* *Mącz* [w tym: *sup* (28), *comp* (29)] (270): *OpecŻyw* 160v; Iuż by mi nieffło oćziało Choćacz tak marnie ftruchlało Bych yako miłą dułfycze Mogł wżdy opatricz nędznjcz *RejKup* n7, 17v, Ddv; Niofę miód do vft twoich iáko miła pćzołká *BielKom* E4v; *LubPs* aa2; Nálfzęć owo bukwiczkę z miłym Kopytnikiem/ Więc z rumieniem/ z dzięgielem/ s pánem podroźnikiem *RejWiz* 61, 54, 89, 193v; ná pśzenicę więc muśi orác wiele/ A tátareczká miła/ bárzo płodne ziele. *RejFig* Bb8v, Cc; Zażby nie lepiej z brántu/ co zač ftoi kowác/ A Kwartniczek namilfzy/ z miedzi záfárbowác. *RejZwierc* 112v, 17, 113, 115v, 135v; *RejAp* 170 [2 r.], 170v, Ee2; *GórnDworz* Aa8; *BiałKat* 368v; Wízákoż miłe pięniálfzki to wżytko fpráwiły/ Ze im więcej niż oycu ty dzieći flúżyły. *HistLan* E3; Bo niemálfzci zboża infzego pożytecznieyřzego iedno żyto/ pśzenicá/ ięczmyk miły/ á owies. *RejZwierc* 108, 4v, 67v, 70v, 115, 116 (14); *MycPrz* II C4v; *WierKróc* A4, B2; *StryjWjaz* B; *KarnNap* E3; *ModrzBaz* 14; *WerGośc* 226; *WisznTr* 16; *KochPieś* 51; *ArtKanc* E10v; *KmitaPsal* A4v; *ZawJeft* 37, 42, 43; *GrabowSet* T3v; *OrzJan*, 134; z przenáświętfzych ręku y nog twoich z namilfzego Bołkiego fercá twego/ y ze wżytkiego naśláchetnieyřzego ciáálá twego. *LatHar* 99, 110; *CzahTr* E4; *PaxLiz* D2; *SkarKazSej* 667a.

miły u kogo (2): á będąc zwiázaną mocnym láncuchem/ to ieft temi rękamá/ nád ktore nic milfze⁶⁰ v niej niebyło/ nie poddáłá fie przedfię *GórnDworz* Aa6, Gg7.

miły komu (41): A thák thu ná thym mieyřcu thego miáftá Pánu miłego nie możemy nic infzego rozumieć iedno Kořcioł iego *RejAp* 170; *SkarŻyw* 162; *KlonKr* Cv. Cf *Fraza*, *Zwrot*.

milszy nad co (9): *LibLeg* 11/187v; *Prot* C3; w żywoćie ábo zdrowiu/ ktore iuż nád máiętnoći/ y flawę ieft milfze. *CzechRozm* 231; *PapřPan* G3; *ModrzBaz* 65; *PudłFr* 72; *WysKaz* X2; *SarnStat* 1002; *KlonKr* Cv.

Ze zdaniem okolicznikowym stopnia [w tym: z odpowiednikiem: *tak* (2); *iż* (1), *że* (1)] (2): *KochZuz* A3v; thák iey było dziewictwo miłe/ iż bez niego ná fwiecie żyć niechciáłá. *GórnDworz* Bb2.

W połączeniu szeregowym (1): Res voluptuosa, Roskořzna/ miła/ wdzięczna rzecz. *Mącz* 507c.

W przeciwstawieniach: »miły ... nędzny, przekłety, przemierzły« (3): *ForCnR* E3v; ále gdy iuż było [*Jeruzalem*] odftąpiło od niego [*Boga*]/ iuż nie było miłym miáftem iego/ ále owłzem przemierzłym *RejAp* 170; *RejPos* 223.

W porównaniach (2): á ktore [*dobrodziejstwa*] mnie ták fá miłe iako zbáwienie moię. *BibRadz* I 151b *marg*; Bo żadna rzecz nam ták miła niema być iáko żywot ludzki. *ModrzBaz* 27v.

W charakterystycznych połączeniach: miła(-y, -e) cnota (7), kořciół (2), miasto (5), szczęście (3), zgoda (3).

Fraza: »jeřli [*komu*] [*czyja*] szyja, zbáwienie, żywot mił(-a, -o) (jest)« (1:1:1): á iefli thobie twa fzyiá miła/ bierz fie do Tyrá *HistRzym* 9v, 134; *WujJud* 137.

Zwrot: »być miły [*komu*]« = być cenionym przez kogoř [*szyk zmienny*] (35): *BierEz* M4, N2; *RejJóz* D8v; nie dláte⁸⁰ czyniá abo ié wymyflili aby im chfáła bożá miła/ ale iřz prawyi chfáły bożyi nieřmieiá abo nienawidzá *MurzNT* 111; *Leop Sap* 12/7; *KochZuz* A3v; *RejZwierz* 29; *BibRadz* I 151b *marg*; *OrzRozm* Sv; *BielKron* 242v; *KochSat* B; *Prot* C3; *GórnDworz* T8, Bb2; *HistRzym* 21; *RejZwierc* 85, 101v; *PaprPan* X3; *ModrzBaz* 27v, 65; *SkarŻyw* 293, 354; *KochFr* 41; *KochMRot* A2, Bv; *PudłFr* 72; Drugi wymowy więcéy niź złotá Prágnie: trzeciému milřza iefł cnotá. *ZawJeft* 37, 20; *Phil* O; *SarnStat* 1267; *KmitaSpit* C2v; Więcey nam ma być milřza czeř Zbáwicielá nářzego/ niřli fámo zbáwienie nářze. bořmy go miłowác winni więcey niřli fámych řiebie. *SkarKaz* 244b; *CzahTr* [D]v; *PudłDydo* A4v; Milřzac złoř niź cnoty řwięte/ Milřzyc kłamcá niź prawdřiwy/ Rádo oko tve przekłete Pátrza zdrády zarářliwey. *SzarzRyt* A4.

Wyrażenia: »po Bogu miły« (1): POyde/ áżabym Oycá mégo obaczyłá Twarz wefołá: która mi po Bogu iefł miłá. *ZawJeft* 20.

»nic, co milřzego« (5:2): A mi nad Kro. yey m. Vegyerfkam myłřcheho nycz nyemami. abowiem yey m. yełth krewi nářha y Czyalo nářche. *LibLeg* 11/187v; *GliczKsiąř* Q3; *RejPos* 247; co dobre⁸⁰ Coronie tey vczynił? A to wiedz że iey to dał/ co łam na milřzego miał. Dał iey oyczyznę řwá/ Podłářze/ Wołyń/ y wřzyłtko wielkie Xięřtwo Litewřkie. *BiałKaz* L; *PaprPan* G3; noc w myřłách teřkliwa [...] řwiádkiem/ że nic milřzego nięmam okrom řiebie. *KochFr* 98; *WysKaz* X2.

»oyczyzna miłá, namilřza; patryja namil(ej)řza« [*w tym: w połączeniu z: nasza (12), řwoja (8), moja (3), wasza (1)*] [*szyk 33:30*] (58:2;3): *OrzList* i; *OrzRozm* A4v; *BielKron* 60, 460v; *Mącz* 11c, 97b; *OrzQuin* D4; *RejZwierc* 225, 228v; *KochMon* 24, 25; *WujJud* 19; *BiałKaz* H4; *SkarŻyw* 115, 283; *KochTr* 16; *StryjKron* 51; *KochJez* A2; *KochWrJan* 17, 18; poznalic pretko řzkode/ y krziwde oitizni řwey mieley *PaprUp* E, A2, A2v, Cv, C3v, D2v [2 r.] (11); *Phil* O, O2; *KochCz* A3v; *OrzJan* 112; *LatHar* 605; *RybGęřli* B3; *SkarKaz*)(2v, 120a, 162a; Tego od W. M. wřzyłtkich prágnie oyczyzná miłá mátká nářzá *VotSzl* A2v, A2 [2 r.], A2v, A4v [2 r.], Bv [2 r.]; *PaxLiz ktv*; nie dzielcie řię temi trzemi dźiedzictwy: Religią/ Krolem / y Oyczyzná miłá *SkarKazSej* 675b, 659a, 664a, 666a, 668a, 672b (11); *SapEpit* B; Ow teř cháłupeř przedał y miłá oyczyznę *KlonWor* 68, 32.

»miłá Polska« [*w tym: nasza miłá Polska (5)*] [*szyk 8:1*] (9): *OrzQuin* Aav; A w nářzey teř miłey Polřzce niedawno ři wylęgli Trideiřte *KuczKat* a2; *RejZwierc* 252v, 259v; *CzechEp* 425; *WerGoř* 232, 264; *KlonFlis* Cv, H4.

»rzecz miła, milsza, namilsza« [szyk 6:5] (6:2:3): *Mącz* 267d, 507c; *GrzegŚm* 26; A nád inne miłe człeku rzeczy/ namilfza ieft oyczyzná/ narod/ y dom/ y powinni *SkarŻyw* [282], 63, 162, [282]; *Calep* [736]b; *Phil* B4; *WujNT* 76; *SarnStat* 1002.

»nad wszystko miły, milszy« (1:1): *LubPs* G; Lecż gdym zá fwą powolność fławę vtráciłá/ Ktora mi też nád wśytko byłá przed tym miłá. *PudłDydo* A4v.

»ze wszeeh milszy« (1): ktora ziemiá tobie że [!] wíflech ieft milfía [omnium carior], *Leop Sap* 12/7.

Szeregi: »nabliższy i namilszy« (1): Przez te członki napotrzebnieyfze człowiekowi/ rozumieią fię nam nabliższe y namilfze rzeczy: iáko żoná/ dzieci/ krewni/ przyiaciele/ máiętności. *WujNT* 76.

»(na)milszy i (ani) (na)droższy« (4): *GórnDworz* Gg7; *GrzegŚm* 26; *SkarŻyw* 162; ktorzy nád cześć y miłość Pána fwego/ nic milfzego áni drożfzego ná tym świecie tobie nie poważaią. *WysKaz* X2v.

»miły i uczciwy« (1): do vznánia tego/ być tho rzecz miłá y vcźciwą *pro aris et focus*, iáko *vulgatum prouerbium* w łobie ma/ *mortem oppetere* *Phil* B4.

»miły, (a, i) wdzięczny« [szyk 4:1] (5): *Voluptabilis, id est gratus, voluptuosus*, Miły/ wdzięczny *Mącz* 507c; *RejAp* 170; *RejZwierc* 62v, 113v, 259. [*Ponadto w połączeniu szeregowym 1 r.*].

»miły, wesoly« (1): ábyście nic łobie ták miłego/ ták wefołego nie mieli/ iáko dobro [...] oyczvny fwoiey. *SkarKazSej* 665b.

Iron. (19): *RejRozpr* H3v; *RejWiz* 53v, 88, 101, 104; Tákąc cnotá moc miewa/ y frogość przełomi/ Ale miła niecnotá/ y niewinne goni. *RejZwierc* 21v, 72v, 107v; *OrzQuin* C; *Prot* B4v; *RejAp* 159v; A tu dopirko pátrzay namileyfzego obźárftwá á opilfwtvá *RejZwierc* 157v; Bo náfzá namileyfza náturká rofkofzna/ Ták práwie s przyrodzenia ieft páni kokofzna. *RejZwierc* 249v, 158, 253, 259v, 269 [2 r.]; iż to łam X. K. czyni/ y z fwym miłym kościołem: ták o tym głośno w fwych bálwochwálniach wołaiąc *CzechEp* 222.

αα. *W wołaczu* (49) : *RejJóz* N8v; *RejKup* q8; *RejWiz* 10, 161v; (*nagł*) *Zegar.* (-) TLucźże miły *Zegárze*/ bo w káźdey godzinie/ Miałby fię káždy baczyć *RejZwierc* 205v, 3, 44v, 110, 130; (*nagł*) *Ku Kfiázkam* krotka przemowá. (-) Coż miłe Kfiázkzi załz fię precż bierzecie *RejZwierc* B4v; *PaprPan* X2; *ModrzBaz* 45v.

W przeciwstawieniach: »miły ... niezbedny, przekłety« (2): Ach miłá fortuna ty nás od fmutku zbawifł/ Ale niezbedné Nieffćęście fercza krwawifł *ForCnR* E3v, E3v.

Fraza: »używaj, rozkoszuj miła duszo« [*w tym: moja miła duszo* (3)] [szyk zmienny] (3:1): Iż fzałony nieboże rofkofzuiefz łobie wedle myfli fwoiey/ á mowifz duży fwoiey/ vżyway moia miła dufo/ wźzák dofyć mawá wśytkich rofkofzy fwoich [*Anima, habes multa bona posita in annos plurimos, requiesce* *PolAnt Luc* 12/19] *RejPos* I92v, 317; *RejZwierc* 109, 172v.

Wyrażenia: »moj miły [kto]« [szyk 11:1] (12): *OpecŻyw* 76v, [80]v; *RejPs* 215; *RejZwierc* 103, 111; *RejPos* 257v, 336; *RejZwierc* 270v, 271, 271v; Nie bądźże (dufo moiá miła) iáko koń y muł/ ktorzy rozumu nie máią *LatHar* 608, 393.

»moja miła oyczyzno, patryja« [szyk 3:1] (2:2): *RejZwierc* 408v; *RejZwierc* 223; *PowodPr* 4; Iefli cię zápomnię oyczyzno miła moiá y Ieruzálem moie: niech zápomnię práwice ręki fwoiey [*Si oblitus fuero tibi, Ierusalem, oblivioni detur duxtera mea* *Vulg Ps* 136/5] *SkarKazSej* 665b.

»miłe, namilsze serce« [w tym: *moje miłe (a. namilsze) serce (3)*] (4:1): Xánt ku niey [żonie] łágodnie rzeczé/ Nie gnieway fie miłe ferce *BierEz C3v; RejJóz F6v, M6; RejPos 293v; ZbylPrzyg A4*.

Szereg: »miły, wdzięczny« (1): O miły wdzyęcźny niebieski pokoioi/ Thoź thy nie myflifz nigdy nic o boiu. *RejZwierc 228v*.

Iron. (9): *LeovPrzep b4*; Witayciefz mili ofłowie/ S Seymu pánowie Połowie/ Nadobniefcie vrádzili/ Abychmy w niewoli byli. *RejZwierc 234; WujJud 217, 255*; O miła Antichryftowfka Teologia/ o miłe wymowy Boże/ toć ták maćie być mowione: o niezbedna logiko *CzechEp 183, 183*.

Wyrażenie: »moj miły [kto]« (3): (*nagł*) Do Swiátá. (–) A ták moy miły fwiatku wczás fie żegnam s tobą *RejZwierc 271, [272]*; O moie miłe nabożeńftwo: o *rationabile obsequium*: o prawdo nieprawdziwa co wżytko dobre nicuiefz *CzechEp 84*.

2. *Przyjemny, sprawiający radość, rozkoszny; podobający się, powabny, ponętny; smaczny; dogodny, pożądany; iucundus Mącz, Modrz, Calep, Cn; delectabilis Vulg, Mącz, Calep; suavis Mącz, Vulg; blandus Mącz, PolAnt; dulcis Mącz, Modrz; bellus, desiderabilis, divinus, festus, laetus, mansuetus, plausibilis Mącz; amabilis, beneplacitus, placens Vulg; bonus PolAnt; carus, optatus Modrz; acceptus, favorabilis Calep [w tym: sup (12), comp (53)] (425)*: Víta twé námileyfłé/ nad tzukier fłodczyeyfłé/ nad cynamon ij nad miód fą wielmi fmacźnieyfłé. *OpecŻyw 18v*; Y gdzie teráz iefł ono náffe przez trzydziefci ij trzy lata milé optzowanijé/ fktorégo fie wefelilo ferce twoie *OpecŻyw 142v, 112, 147v; PatKaz II 40, 83v; HistJóz A3; FalZioł V 20b; BielŻyw 68*; Czemu po wielkiey praci miło bywa fpanie *GlabGad L2; RejPs 92*; Bogaczá więc fłczkawká minie Kiedy go tefkno od fkrzynie Od onych miłych piénieźdy *RejRozpr E3v*; Potym miłofci twey tak fzyroko iako głéboke dziekuié z tych Ludyciy na to Nowe miłe latko *LudWieś A2*; Płaczá oczy ferce drzy/ ciężko mi fie roftać Z przyacioły z oyczyzná/ y z miełá fwobodá *RejJóz B2v, 17v; RejKup f5v; MurzHist I2; MurzNT 48v marg; BARzo miła pociechá iefł w tey piosnce fpołu y z modlitwą LubPs cc4v, S6v, bbv, dd2v; KrowObr Cv; RejFig Bb5v; RejZwierc 38v, 64v, 71v [2 r.], 131; BibRadz 2.Mach 15/17, Philipp 4/8; OrzRozm P; BielKron 145v, 427v; KwiatKsiąż F4v; Blandus, Łágodny/ Miły. Mącz 25c; quid dulcius ocio literario, I co milfzego yáko fie obierác w naukách. Mącz 259a, 24b [2 r.], 95d, 97b, 401d, 424d, 433a, 510d; ktorzy wielkie wefele czynili goduiącym fwą miłá gędźbá y trąbieniem. *HistRzym 93v; RejPos 123, 128, 214v; BialKat 173v*; iákiego rofkofźnego żywotá/ y iákiey miłey wdzięczności v ludzi/ y iáko wesołych czáfów fwych w fwoim onym záwikłány m stanie vżyć może *RejZwierc 104v*; Bowiem rzodkiew/ chrzan/ ocet/ ogorek/ barfzcz miły/ V nich [Wólochów] wżytki przyfłmáki/ włożywfy fłoniny. *RejZwierc 242v, 32, 190v*; kthora iáko wżythki trudne przypadki w małżeńftwie znośne á miłe czyni *RejPosWstaw [41²]; MycPrz I [C]2v; CzechRozm 190v; SkarJedn 321, 366, 376; Oczko 27; KochPs 190*; Długo mu tego Stárfzy [...] bronili: wżákźe potym dawfzy mu dwu bráćie/ y zmiłym go błogofłáwieńftwem y płaczem wyfłáli. *SkarŻyw 517, 4, 127, 231, 354, 412*; Ale mu [księdzu] ná noc máłpę przywiedźiono. Trwálá tám chwile tá miła biefiádá *KochFr 23, 30, 82*; Abowiem tám iuz miáło fie pokázác/ Komu ták miły zakład miano fłkazác Kto záś z lekkoćciá miáł s páłacu wynidź *KochSz A3v*; Powiedziećie żywot miły/ Bez kłopotu w káždéy chwili *KochMRot B2; WerKaz 304*; Potym fwe miłé włoфы nadobnie fczófafwfy/ [...] Spleć *PudłFr 73; ArtKanc D2, K7v, K8v; KochProp 14; ZawJeft 7, 12, 43*; Delectabilis – Miełi, fmacźni. *Calep 300a*; W tey tedy miłey zgodzie/ dobry*

obywátel y prawdziwy miółnik Oyczyzny ma lie kochác *Phil* B3; Iáko kiedy záchodzi/ milszą iáfność dawa Słóńce/ á niź w południe/ gdy nád głową łtawa. *GórnTroas* 73; *GrabowSet* P4v; Którá zewłząd rozliczné drzewá otoczyły/ Podawáiąc ku ziemi cién w goráco miły. *KochFrag* 28; *OstrEpit* A3; *LatHar* 40, 53, 498, 608; *KołakCath* C4v; *WysKaz* X3; *WitosłLut* A5v [2 r.]; *KlonKr* F2v; *GosłCast* 3; Duch iego [*Boga*] wdzięczny y łagodna zorzá Miłym wiátreczkiem przewiewáła morzá *KlonFlis* B3v.

miły u kogo (2): iź nic inšzego nigdy nie iefth áni będye áni milšzego áni płatnieyšzego v niego. *RejPos* 187v; *CzechEp* 167.

miły komu (203): *BierRozm* 17; *RejPs* 65; *LibLeg* 7/68; nie zdrzemie lie śpiewáiąc/ á robotę fwoię/ vczyni łobie miłą. *GórnDworz* H3; bo záfwdy muśi miešzkác w onym nadobnym á káfdemu poczćiwemu człowieku miłem pokoiu fwoim. *RejZwierc* 131; *BiałKaz* M4v; *SkarJedn* 59; *CzechEpPORz* **2; *PudłFr* 66; *ZawJeft* 47; *GrabowSet* P2v; *LatHar* 21, 207; *KołakSzczęśł kt*; Potkác fię w boiu, rzecz to iemu miła *KlonKr* A. Cf *Zwrot*, »(Panu) Bogu miły«.

miły ku czemu (3): *PatKaz III* 121; *Mącz* 507d; Nic ku śpiewániu milšzego/ Ku łłuchániu wdzięcznieyšzego/ Ku rozmyślániu łłodšzego/ Nie mášz nád Syná Božego. *LatHar* 63.

milszy, miły nad kogo, co (8:1): Y będye to miło nad nowego ciołka [*et placebit Deo super vitulum novellum Vulg Ps* 68/32] *TarDuch* A7v; *KlerWes* Av; *RejRozpr* B2v; *LubPs* X, bb4 marg; *RejWiz* 3; Možefš być przyiemnieyša miłóšć/ milšzy płomień/ nád then kthory lie z widzenia naywyššzey pięknošći rodzi? *GórnDworz* Mm5, Mm5; *LatHar* 63.

Ze zdaniem okolicznikowym stopnia (1): żadna przyiážnošć y thowárzyftwo nie ma być mu ták miłe/ żeby w rzeczáfch wáfpliwych nie miał thego przyniešć powiešćią y rádá fwą. *Phil* H4.

W połączeniach szeregowych (25): A obrociwłšy lie ku niewiešcie rzekl: lidzi w pokoiu. O flowo milé/ o flowo rozkółfneé/ o flowo łłodkié. O iako wefele Maria Magdaléna tego fluchála. *OpecŻyw* 46v, 42; *PatKaz III* 12 1v, 123, 127; A toć iefš włáfnie Ewanielija/ to iefš/ dobre/ miłe/ y wdziętne pofelštwo *KrowObr* 44, 75v; *Mącz* 53a, 83b, 125b, 176b, 182a (10); *RejPos* 173v, 223; *CzechRozm* 100v, 248; *CzechEp* 167; Festivus – Sartowny, wdzechny, miely. *Calep* 416b; *SarnStat* 4, 1085.

W przeciwstawieniach: »miły ... przykry (5), brzydki (3), gniewny, gorzki, mierziony, nie gmyšli, nienawistny, przeciwny, straszny, teskliwy, zły« (17): *Leop 2.Mach* 15/40; przemieniáiąc niźšzé w wyžłzé/ miérzióné w miłé/ wzgárdzóné w zacné/ á przekłété Kšiąžęcé imię/ w błogofłáwióné imię Królewłkié. *OrzQuin* Q; *RejAp* 9; bo dla tego/ co miło/ czyni człowiek/ to czo nieprzyftoi: á dla tego záflię co przykro/ zániemywa tego czynić/ co był powinien *GórnDworz* li5v, C5, li5v; Ano to [*napominanie*] od przyiacielá miło/ od nieprzyiacielá byłoby gniewno *RejZwierc* 90v; wšzytkich żywot iefš mu namilšzy/ á záfbiájanie naprzykrzeyšze *ModrzBaz* 142v, 84v; *KochPs* 184; *SkarŻyw* 581; *CzechEp* 105; Zkád cię potyka/ co twéy dušzy miło/ Mášz przijác y to/ co nie gmyšli było. *KochFr* 72; *ArtKanc* E14; Abym fię wyftrzegác mógl/ tobie brzydkich rzeczy/ A/ coć miło/ to day mieć/ ná ofštrožney pieczy. *GrabowSet* P2v; Niech mi będye teskliwe wefele/ ktore iefš bez ciebie: niech mi będye miłe záfłmucenie/ ktore iefš dla ciebie. *LatHar* 270, 111.

W porównaniu (2): Iź iáko to tám v nich miła/ poćiefšna y wefoła rzecz byłá/ tákie Páná młodego do ślubu z łłóżnice wyprowádzenie: ták miłe y wefołe ludziom bywa po odštápieniu ciemney nocy łłońcá pogodne wfchodzenie. *CzechEp* 167, 167.

Przysłowie: WróbŻółt B7; In summa Czo tobie miło/ jnemu czyn/ á czo tobie niemilo tego ynemu nieczyn *SeklKat* L2, B3v; Bo to łtára oná zwykła przypowieść/ coby tobie nie miało być miło/ tego drugiemu nigdy nie działał. *RejZwierc* 34v. [Ogółem 4 r.].

Frazy: »co (jest) ciału, [czyjej] duszy, sercu miło« (2:2:1): *RejZwierc* 135v; Bydło więcey nieśzuka iedno aby tilo/ Tego łamego patrząc/ co iełt ciału miło. *KochSat* B4; nie Bóg v niego/ Ani przyłtoyność waźna: ále co iego Dułzy miło/ co ćiału iego łmákuie/ To chwali/ to nawięłtzym dobrem łzácuie. *KochPs* 15; *KochFr* 72; Oko/ nie widźi czymby łie ćiefzyło/ W vcho nie wpada/ coby łercu miło *GrabowSet* N.

»świat mu nie był miły« (1): Po téy łzkodźie/ iuź nigdy świat mu nie był miły. *KochTarn* 77.

»wszy(s)tko (bywa a. zdać się będzie) miło« [szyk zmienny] (10): *RejWiz* 67v; *RejZwierc* 139v; *RejPos* 138; Iuź przyłzedłzy do domeczku áno chędogo/ áno wlytko miło/ káfeczek chočiai rowny ále chędogo á łmáczno vczyniony. *RejZwierc* 32v, 32v, 88v [2 r.], 110 [2 r.], Bbh2.

Zwrot: »być miły [komu]« [w tym: miły Bogu (35)] = *podobac się komu, sprawiać komu radość, być poźądany, chęłnie przyjmowany przez kogo* [szyk zmienny] (169): On niedbaiałtż tego/ przedłie wolál/ a bylo to wielmi panu Iezufowi miło/ bo ijm kto więcey wolá a wzdychá ku iego łwięte miłofci/ tym wdzięczniéy to przyjmuie *OpecŻyw* 62, 30, 46; *PatKaz III* 122v, 127; *BielŻyw* 19, 130; *LibLeg* 8/133; *RejPs* 180; *RejRozpr* B2v; *RejJóz* C2; ty łam iełtes Bog/ á to co iełt bogom miło czyniłz [quae dijs placent; ktore rzeczy są bogom przyyemne *HistAl* 1510 261] *HistAl* G5v; *MrowPieś* A3v; *BielKom* E5; wypuścil one piełki/ kthorzy wnet według wychowánia rzućili łie do tego co kthoremu łmákowáło á miło bylo. *GliczKsiąź* A4; *LubPs* M3 marg, S6v, bb4 marg, ff4v; *KrowObr* 156, 157 [2 r.], 226v, Tt4; Ognie palá/ y chodzą piéłknie s procełłýą [...] Bębnia/ piłzcza/ y trąbia/ piéłknie łie kłániáią. Owa nadobnie páłrzyć/ iełłize to miło Pánu Bogu/ mnieby łie nigdy nie łprzykrzyło. *RejWiz* 181, 3, 5, 41v, 162; á nie łá dobrze miłe [beneplacite; przyjemne *WujBib*] Bogu náigráwánia niełpráwiedliwych. *Leop Eccli* 34/21, *Esth* 2/15, *Os* 9/16; *RejFig* Bb7v [2 r.]; *BibRadz* II 4v marg; *BielKron* 114; *KochSat* B2v; *Mącz* [176]b; *MączKoch*; *Prot* C2, C4, D4; *SarnUzn* H4v; *SienLek* 156v; *RejAp* 9; iáko w inych rzeczách/ ták y około vpodobánia łobie człowieká/ ma łwe ółobne widzenie/ y dla tego częłtokroć to bywa/ iż Czo iednenu iełt bárzo miło/ to drugiego bárzo mierźi. *Górndworz* C4; ácz w tym co miło nierowno łie człowiek rychłey záwiedzie/ bo rzeczy wdzięczne á przyjemne płuią rozłádek. *Górndworz* li5v, A2v, C4, C5, H, H5v (11); *HistRzym* 13v, 15 [3 r.], 23v, 55, 77v, 102v; *RejPos* 117, 173v, 229, 316, 329v; *BiałKat* 218v; Owa czokolwiek z rozumu pochodzi/ To cnotam miło złofciam bárzo łzkodzi. *RejZwierc* 214v, 46, 66v, 80 [2r.]; *WujJud* 239v, 240; Y wlytłki łprawiedliwołci [...] y podobáią łie álbo miłe łá Pánu Bogu *WujJudConf* 234v; że łie mu [Bogu] wlytłkie te [nabożełstwa] łpodobáły/ y bárzo mu miłe byly *CzechRozm* 163; Owaby wlytłcy młodzi mogli przyłkad z niego/ Bráć/ ábowiem cne łpráwy wlytłkim miły iego. *Paprpán* Ov, Fv, P3, Ff; *ModrzBaz* 71v, 84v, 122, 142v; *SkarJedn* 257; Mnie mił pokóy/ á oni w zwáđzie łye kocháią *KochPs* 187, 184; *SkarŻyw* 194 [2 r.], 238, 248, 334, 527 (8); *StryjKron* 562; *CzechEp* 167; *CzechEpPORz* **4v; *KochFr* 32; *KochMuza* 27; *KochMRot* A2; Wiem iż káždemu z was pokoy miły/ pożytek miły/ łławá miła/ zgodá miła. *ReszPrz* 93, 93 [3 r.]; *WerGołc* 203; *WisznTr* 4; *KochPieś* 8, 25; *KochSob* 56, 65; Niełczęłłiwy był człowiek: bo nie miał przy łobie Tego/ kogo rád widźiał. Lecz fortuná tobie

Lepiéy łłuży: bo pátrzyłz ná to/ coć iest miło *PudlFr* 58, 18, 67; Serce dobre á łkrufzone/ toć iest tobie bárzo miłe: Nie gárdziłz tą náłzą ofiárą *ArtKanc* M, N11v, N14; *ZawJeft* 25, 41, 44; *Phil* H4, M2, R3; SMętnému miły łmętek/ rościągniony Po wielkiéy zgrái/ miał płác rozgłószony. *GórnTroas* 66, 23, 27, 66, 72 (7); Niech co tobie miło/ me kochánie będzie/ Niech/ częgo ty niechcełz/ mnie fię przykrzy wżędzie *GrabowSet* Cv, E, P2v, Qv; *OrzJan* 26; *WyprPl* B3v; Czyni fię ty brzydziłz/ niech fię ia też brzydę: Co tobie miło/ niech to trwa nieprzełtáynie w myśli moiey. *LatHar* 270, 132, 256 *marg*, 270, Aaa7; *WujNT* 221 *marg*, 259, 281, 426 *marg*, 566 [2 r.] (9); Włzákże gdy komu iest miły pożytek Iázu [*Ubi autem quempiam habendi obstaculi delectat utilitas JanStat* 1099]/ niech w nim vczyni wrótá łzórokié *SarnStat* 917, 4, 1085, 1306; *GrabPospR* N2; *KlonKr* B4; *SkarKaz* 8b, 383a, 487b, 488b, Ooood; *CiekPotr* 77; *CzahTr* F4v; *GosłCast* 27; Nie ma fię do niczego/ łmierdzi mu robotá: Miła mu Epikurfka roskósz y piełczóta. *KlonWor* 33. Cf »świat mu nie był miły«.

Wyrażenia: »(Panu) Bogu miły« (19): Tym fię rozmnoży w łercách przyiazń Bogu mila [!]/ Owłzem ktora od niego ná tęń świat z łtápiłá. *Prot* D4; *SkarŻyw* 71, 231; *CzechEp* 269, 358; *ZawJeft* 11; *GrabowSet* A3v; *LatHar* 256, 485; *WujNT Philipp* 4/18, s. 222, 596, 800 *marg*; *SkarKaz* 120b, 488b. Cf »dobry a Bogu miły«, »świéty i Bogu miły«.

»co(ś) miłego, milszego« (3:1): *Mącz* 182d; *SienLek* 14; *CzechRozm* 100v; y coś iest miłego w powieści/ y łerce vwefela/ gdy ze złęgo nád nádzieię/ dobry fię y świéty/ á co wiécey y męczeńnik łtáie. *SkarŻyw* 440.

»nic milszego, miłego« (7:2): *LubPs* C4, X; *RejAp* 188v; *GórnDworz* Mm5; *RejPos* 117v; *SkarŻyw* 47; *KochWr* 24; *Phil* F; A nie mam ia nic milźęgo/ iák v czopu leżeć *PaxLiz* C4v.

»miła, milsza rzecz« [*szyk 13:11*] (23:1): *BierEz* M4, R2; Miła im rzecz rozkazować Nad wszytki ine panować *BierRozm* 17; Nam tho yesth nyebaržo myła rzecz yełly ze łzyą thak sthalo yłz thak baržo vyelką skoda przesz náłzęgo vyedzenya vczynyly *LibLeg* 7/68; *SeklKat* A2v; *LubPs* bbv *marg*; *Leop 2.Mach* 15/40; *RejZwierz* bb, 120; *BielKron* 82; *KwiatKsiąż* I3v, I4 [2 r.]; á przedlię y tu/ y owdzie wtráci záwdy wte miłe rzeczy co powážnego/ á podydzye páná zdrowym forthylem *GórnDworz* Ee7v, Kk8v; *SkarJedn* 59; *Oczko* 18v; *CzechEp* **2; *LatHar* 21, 256; *WujNT* 222, 800 *marg*; *KlonKr* A; *SkarKaz* 120b.

»nade wszytko milszy« (1): Pánu nádewłzitko iest záwdy łpráwiedliwość milźa *LubPs* M3 *marg*.

»ze wszech milszy« [*szyk 1:1*] (2): *RejWiz* 5; Wnet vyźrzę/ áno łtoi znák dniá łczęśliwego/ Ktoręgoś łye rodziłá/ mnie ze włzech milźęgo *PudlFr* 66.

Szeregi: »miły a bliski« (1): y chodzili [*Adam i Ewa*] bełpieczynie przed Bogiem/ w onym miłym á bliłkim towarzýłtwie ięgo *SkarŻyw* 261.

»dobry a (i) (Panu) Bogu miły« (2): ábyłmy ołtáthek czáfu żywotá náłzęgo obroćili ku pilności praw dobrych á Pánu Bogu miłich. *RejPosWstaw* [213]v; *WujNT* 281. [*Ponadto w połączeniach szeregowych 2 r.*].

»krasny a miły« (1): Vyrzawłzy kupiec pánią bárzo krałną á miłą zumiał łie *HistRzym* 52.

»miły a krotochwilny« (1): Aż y te miłe/ á krotochwilne zabáwy zginác by mułiáły/ by nie białęłowy. *GórnDworz* Bb7v.

»miły a luby« (1): O iáko to było miłe á lube pocałowanie *SkarJedn* 293. [*Ponadto w połączeniu szeregowym 1 r.*].

»łaskawy a (i) miły« [szyk 3:2] (5): *OpecŻyw* 95; *OpecŻywSandR nlb* 4; *RejPs* 71, 142; *Azařz* tám naydzieřz czo frogiego ábo przykrego/ á zwłázcżá gdzie czo kn řwym wiernym mowi/ iedno wřzędy ony łáfkáwe á miłe obietnice *RejPos* 3v. [*Ponadto w połączeniu szeregowym 1 r.*].

»osobny a miły« (1): ktorzy fráfunek/ zamowę/ woynę s pánną/ zá rzecz ořobną/ á bárzo miłą miewáli *GórnDworz* Kk7v;

»piękny a miły« (1): oczymá ná vdátny wzrořt/ ná křtařtowne członki/ ná piękną/ á miłą thwarz/ ná luby řmiech/ á vcźciwe obyczáie páthrzác: wřzymá wdzięcznego gřłofu/ á przyiemnych řłow řlncháiąc: á myřlą/ vznawáiąc řláchetnořć duřze oney/ która ták pięknie ciáło řpráwuie. *GórnDworz* Mm2.

»milszy ani płatniejszy« (1): *RejPos* 187v *cf miły u kogo*.

»pocieszny a miły« (2): z Piřmá řwiętego y inych Autorow náuki bárzo poćieřzne á miłe ludźiam naboźnym. *KořakSzcześł kt*, A2v. [*Ponadto w połączeniu szeregowym 1 r.*].

»pożyteczny i miły« (1): iako tey rzeczy zginionej zniáomořć pożyteczna y miła była. *KwiatKřiqż* H3. [*Ponadto w połączeniach szeregowych 3 r.*].

»miły, przyjazny« (1): A nie nie ieřt ták miłego/ ták przyiáznego nieprzyiácielowi nářzemu řzátánowi/ iáko *Opilřtwo* *WerGořc* 203.

»miły, (i, a, ani) przyjemny« [szyk 5;1] (6): Lářka zakrywá mnogořtz grzechow/ [...] a przez niey řádná tznota milemu bogu nie ieřt milá anij przyiemná. *OpecŻyw* 46; *RejPs* 65; Iř nád wřzytki rořkofzy řwyeckie/ ieřt milřze á przyiemnyeyřze řłowo boże káždemu wyernemu Páńřkiemu. *LubPs* bb4 *marg*; *KrowObr* 156; *CzechEp* 358; wonnořć dobrej woniey/ ofiáre przyiemną/ Bogu miłą [*hostiam acceptam, placentem Deo*]. *WujNT Philipp* 4/18. [*Ponadto w połączeniach szeregowych 3 r.*].

»miły i rozkoszny« (1): Ale ludźiom máiącym rozum/ nic milřze^{řo} y rořkofznieyřzego nieimiáłoby być/ iáko munřztukiem praw hámowác pořádlivořći [!] *ModrzBaz* 71v. [*Ponadto w połączeniach szeregowych 8 r.*].

»słodki, (i) miły« (2): *Calep* 1014a; poczátki iego [*grzechu*] řłodkie y miłe/ ále koniec bárzo gorřzki *LatHar* 111. [*Ponadto w połączeniach szeregowych 4 r.*].

»miły, duszy smaczny« (1): Nić ten řywot nie ma milřzego: nic duřzy řmácznieyřzego [...] iáko náuká piřmá řwiętego/ w ktorym řię ten ták męczennik kochał. *SkarŻyw* 47.

»spokojny i miły« (1): Da wam řpokoyne y miłe ář do řmierći pomieřzkánie/ á potym řywot wieczny. *KarnNap* F4v. [*Ponadto w połączeniu szeregowym 1 r.*].

»szczęśliwy i miły« (1): że nic nie ieřt řzczęřliwego y miłego gdzie nie mář wolnořći. *Phil* F.

»řwięty i Bogu miły« (2): Przeřoř to niřzey nápiřane S. y Bogu miłe ziednoczenie/ iednym řercem vcźynili *SkarJedn* 271; *WujNT* 841.

»miły, ulubiony« (1): Y iemu řpiewác řercu mému kařę/ Rym/ Bogu miły/ ludźiom vľubióny *ZawJeřt* 11.

»wdzięczny, (a, i, ani) miły« [szyk 24:18] (42): *RejPs* 45; A co bogu wdzięcznieyřřego A nád iáľmuřnę milřřego *RejRozpr* B2v; *MurzHist* A4; *LubPs* bbv *marg*, dd2v; Bo była bárzo piękna/ á prze

fwą wielką fliczność/ wśfyftkim byłá wdzięczná y miłá [*omnium oculis gratiosa et amabilis videbatur*]. *Leop Esth* 2/15; *BielKron* 82; *Dulcis et iucunda consuetudo inter suos*, Miłe wdzięczne mieřkńanie miedzi fwémi. *Mqcz* 97b, 76b, 91e, [176]b, 214d, 238c, 507d; *RejAp* 9, 188v; *RejPos* 117v, 128v, 138, 229, 343; *RejZwierc* 32, 131; W ogrodzie fwoim ma ziołá y drzewá/ liřcia y kwiatow rozlicźnych/ á wśytko wdzięcznych á miłych. *SkarJedn* 370, 59, 366; *CzechEp* 138; *CzechEpPORz* **2, **4v; *NiemObr* 116; *Calep* 13b, I87b, 411a, 567a, 783b; *Phil* R3; *OrzJan* 26; *WujNT* 259, 566; kiedy nędzny człowiek z wygnńania ciężkiego/ czyni łobie wdzięczną á miłá oyczyznę *WysKaz* 5; *SkarKaz* 488b; *GosłCast* 11. [*Ponadto w połączeniach szeregowych 14 r.*].

»miły, (a, i) wesoly« (3): Iuź gdy fie ziádá wśytko miłó/ wśytko wesołó/ á wśytko iákoby fie fmiałó. *RejZwierc* 88v; *SkarJedn* 365; *CzechEp* 167. [*Ponadto w połączeniach szeregowych 6 r.*].

Iron. (6): Abyřcie tedy mogli pobaczyć/ ia,ko mi ieft miłé to moje o potępieniu moiem myśleńie *MurzHist* R2v; Suknia śmierdzi drożdżami/ cząpká gdzyeř ná ławie/ Pátrzayże krotochwile w tákief miłey fpráwie. *RejWiz* 16v, 57v; *KochPieř* 21.

W porównaniach (2): á tak ta pořluga bogu miłá iákoby kto řciawřzy głowę niewinnie řynowy dobremu y przyniořł przed oyca iego głowę prořżąc aby mu pořlugę zapłacił. *SeklKat* Y2; przetoź to ich gryzie y ták im ieft miłé iáko řol w oku. *SarnUzn* B4.

α. *W funkcji rzeczownika:* »milsza« = *coř miłego* (1) : Lecź wařni řwoiey wczynić dořyć/ áza nie miłřza złemu człowiekowi [*an non dulcius est improbo homini*]/ niźli wielką řummę pieniędzy ftrácić? *ModrzBaz* 79v.

3. *Przyjazny, kochający* (1) : *Peramans* – Barzo mieli. *Calep* 774b.

*** *Dubia* (2) : O moia vciecho/ dáyże iuź odpoczynienijé matuchuie [!] twé móy miłé. *OpecŻyw* 176; Myła (yedna) perřona nabozna wmodlythwye uřtauyczna ktora maryey pannye řluząc oto yey prořřyla *PatKaz III* 151v.

Synonimy: **1.** *bliski, dobry, dořwiadczony, kochany, lubiezny, luby, miłóřciwy, przyjemny, rozkoszny, wdzięczny;* **2.** *bliski, krasny, krotochwilny, luby, piękny, pocieszny, przyjemny, rozkoszny, řodki, ulubiony, wesoly, wdzięczny;* **3.** *przyjazny.*

Cf **NIEMIŁY**